

4/2016

júl - august

saleziani.sk

don bosco *dnes*

šport

**Naše dievčatá hrajú futbal
a vyhrávajú PGSI**

saleziánky

**Krízové stredisko =
24 hodín denne s deťmi**

výchova a rodina

**Milosrdenstvo je
neha**

Don Bosco dnes

Časopis pre saleziánsku rodinu,
priateľov a dobrodincov dona Bosca

4/2016

Ročník 47.

Dátum vydania: júl 2016

Časopis vychádza 6x do roka,
rozširuje sa bezplatne.

Vydavateľ

Saleziáni don Bosca –

Slovenská provincia

IČO 00 586 421

vo vydavateľstve Don Bosco

Šéfredaktor

Rastislav Hamráček SDB

Redakčná rada

Michaela Köglerová

Viera Antalíková FMA

Barbora Okruhlanská ASC

Zlatko Kubanovič SDB

Zástupkyňa VDB

Fotoediting

Terézia Liptáková

Jazykové úpravy

Adriana Reguliová

Grafická úprava a zalomenie,

DTP spracovanie Juraj Martiška

Distribúcia

Mária Škultétyová

Tlač

Alfa print s. r. o.

Registrácia MK SR č. EV3448/09

ISSN 1338-4201

Vaše milodary

Finančnú podporu pre prácu
saleziánov môžete poslať:

Bank Name:

Všeobecná úverová banka (VÚB)

Account Name:

Saleziáni don Bosca – Slovenská

provincia, Miletičova 7, Bratislava

Swift code: SUBASKBX

IBAN:

SK360200000000029330062

Poznámka pre príjemcu: 430

Adresa redakcie

Don Bosco dnes

Miletičova 7

821 08 Bratislava

tel.: 02/55 57 22 26

E-mail: dbd@donbosco.sk

Foto obálka: © archív PGSI 2016

www.saleziani.sk

Pohľad na saleziánsky svet - saleziánsky pohľad na svet

- hlavný predstavený
- 4 ZÁZRKY VÝCHOVY, ktoré navždy menia život mnohých chlapcov a dievčat**
- správy
- 6 Velehrad, Dubnica nad Váhom, Bratislava,...**
- saleziánski svätí
- 9 Blahoslavený salezián s modrou krvou - Augustín Czartoryski**
- rok milosrdenstva
- 10 Výchovné milosrdenstvo má zľutovanie**
- výročie
- 12 Spolupracovníci tento rok oslavujú**
- mladí
- 13 Svetové dni mládeže v Krakove**
- šport
- 14 Naše dievčatá hrajú futbal a vyhávajú PGSI**
- fotoreportáž
- 16 Medzinárodné saleziánske športové hry sú za nami**
- exallievi
- 18 Ocenenie tých, čo zostali bez svojich saleziánov**
- exallievi
- 19 Za cenu straty práce Audiencia slovenských pedagógov u Svätého Otca Pavla VI.**
- saleziánky
- 20 Krízové stredisko = 24 hodín denne s deťmi**
- výchova a rodina
- 22 Milosrdenstvo je neha**
- história
- 24 Marcel Horniak**
- misie
- 26 Saleziáni spolupracovníci pomáhajú misiám odborne aj cez MMS**
- v rytme dona bosca
- 28 Stretnúť Boha v meste**
- panna mária
- 29 Majme pevnú istotu, že to ona urobila všetko**
- svätý otec
- 30 Príďte k nemu a nemajte strach! Slová pre život od Svätého Otca Františka**
- nekrológ
- 31 Ján Malženický**

13

**SYM
DON
BOSCO**

14

20

31

Milosrdná láska je princípom, prostriedkom i cieľom

Drahí členovia saleziánskej rodiny, milí dobrodinci
saleziánskeho diela a priatelia dona Bosca!

Mimoriadna príležitosť svätého Roka milosrdenstva nás pozýva k zmiereniu. Zmierenie s Bohom je predovšetkým odpoveďou na Božiu iniciatívu a predpokladá skúmový pohľad dvoma smermi: jedným má byť „návrat do minulosti“, aby sme tam objavili črty Božej lásky a dobra, ktoré ona do nás vložila, a aby sme zavrhlí všetko, čo bolo z našej strany prejavom nedôvery, nevďačnosti, tvrdosti, strachu a násilia. Druhým má byť „pohľad do budúcnosti“, odovzdať sa obnovujúcej sile Ducha Svätého, uznať a prijať požiadavku na viac lásky, spoločenstva a odpúšťania vo vedomí, že Božia láska nás predchádza, obklopuje, sprevádza a očakáva.

„Zmierenie“ je slovo s výslovne pozitívnym významom, ale naznačuje prekonávanie niečoho negatívneho. Kresťania nie sú, pokiaľ ide o človeka, ani pesimisti, ani optimisti. Myslia na pôvodnú dobrotu človeka v jej reálnych hraniciach, čiže ako na obmedzenú a potom stratenú. Nezastierajú si zrak pred následkami dedičného hriechu. Výhody takéhoto chápania sú značné. Je totiž veľký rozdiel medzi tým, keď dakto žije v presvedčení, že všetci sú dobrí a všetko musí fungovať, a potom prežíva tisíce sklamaní, a medzi tým, keď žije vo vedomí, že svet funguje, ako môže, a pritom sa snaží čo možno najviac o nastolenie lásky, takže život sa potom stáva miestom milých prekvapení!

Vychovávať k láske znamená učiť ľudí počítať s odpúšťaním, naprávaním, opätovným zblížovaním a zmierovaním ako spôsobmi, v ktorých sa láska stáva možnou a konkrétnou. Vychovávať a vychovávať sa navzájom k viere, to neznačí iba nadobúdať alebo odovzdať poznanie, že Boh je naším Otcom, ale je to najmä návrat k nemu. Úkon viery je prekonávanie nevery. Vždy treba prekonať určitú vzdialenosť, aby sme mohli prijať príchod Boha. Zvesť o nežnom otcovstve Boha nemožno ohlásiť inak ako formou pozvania k obráteniu a návratu. Môže sa to zdať tvrdé, ale je to, naopak, povzbudzujúce a predovšetkým evanjeliové, lebo to znamená, že nikto nie je nikdy vylúčený z ponuky Božieho otcovstva: všetkých očakáva a všetci môžu z neho čerpať a užívať ho bez miery.

Jozef Ižold
provinciál

Každý druhý mesiac

**DON BOSCO
U TEBA DOMA**

Časopis *Don Bosco dnes*
zasielame bezplatne
na požiadanie.

Už od roku 1877
je to dar dona Bosca
všetkým priateľom
a dobrodincom
saleziánskeho diela.

Ďakujeme za každý dar,
ktorý nám pomáha rozvíjať
dielo záchranu a výchovy
mladých doma i v misiách.

Ponúknite časopis
svojim blízkym.
Rozšírte rodinu dona Bosca.

Za všetkých dobrodincov
slúžime každú sobotu svätú
omšu a pamätáme na nich
v modlitbách.

Kontakt:
Don Bosco dnes
Miletičova 7
821 08 Bratislava
Tel.: 02/55 57 22 26
E-mail: dbd@donbosco.sk

don bosco dnes

s Ježišom zažime spolu

ZÁZRAKY VÝCHOVY,

ktoré navždy menia život mnohých chlapcov a dievčat

Autor: Ángel Fernández Artime SDB | Preklad: Stanislav Veselský ASC

Opakujem to na rôznych miestach a pri rôznych príležitostiach, moja milovaná saleziánska rodina, priatelia diela dona Bosca a vy všetci, s ktorými sa každý mesiac stretávam na stránkach tohto časopisu: každý deň sa dejú podivuhodné „zázraky“ výchovy, ktoré navždy menia život mnohých chlapcov a dievčat. Tvrdím to s istotou, pretože ja sám som bol toho svedkom, a keď nad tým uvažujem, moje srdce sa naplňuje radosťou a nádejou.

Slávnosť dona Bosca v Sierra Leone

Tento rok som sviatok dona Bosca 31. januára oslávil v Sierra Leone. Chcel som prežiť slávnosť s mojimi

bratmi, ktorí pracujú v tomto národe a s ich deťmi a mladými. Mohol som tiež stráviť jedno dopoludnie s mladými väzňami vo väznici hlavného mesta. Všade som videl mnoho bolestí, ale aj mnoho nádeje. Nádeje, za ktorú môže do veľkej miery každodenná prítomnosť saleziánov a laikov dobrovoľníkov na tomto biednom mieste.

Bol som v družine detí pozberaných z ulice, ktoré žijú a sú vychovávané v dome dona Bosca. A premohlo ma

dojatie, keď som počúval jedno asi 25-ročné dievča, ktoré pred všetkými porozprávalo svoj príbeh. Medzi prítomnými bolo tridsaťosem dievčat vytrhnutých zo sietí sexuálneho zneužívania.

Táto dievčina podstúpila hrozné zneužívanie a násilie vo svojej rodine, len čo stratila matku, ale keď sa jej napokon podarilo opustiť svoj domov a svoje mesto, prišla do domu dona Bosca a tam našla domov, rodinu, bezpečné útočisko a možnosť pripraviť sa do života.

Tento príbeh ma skutočne dojal. Najmä keď to dievča malo odvahu povedať mladým, čo ju počúvali, že dôležitejšie ako oslobodenie z reťazí násilia a zneužívania bolo nájdanie domova a možnosti študovať a pripraviť sa do života. Teraz sa mohla postarať sama o seba, žiť šťastný život a mať kvalifikovanú prácu.

„Neplač!“

Som viac ako kedykoľvek predtým presvedčený, že každý deň sa dejú mimoriadne „výchovné zázraky“ v mnohých častiach sveta a istotne takmer vo všetkých saleziánskych domoch. Ide o skutočné zázraky chlapcov a dievčat, ktorí dostali príležitosť, ktorí boli oslobodení z ulice a našli prijatie v niektorom saleziánskom dome,

Som viac ako kedykoľvek predtým presvedčený, že každý deň sa dejú mimoriadne „výchovné zázraky“ v mnohých častiach sveta.

kde našli pravých otcov a matky, ktorí žijú len preto, aby ich milovali a vychovávali. Zázraky, ktoré navždy menia ich život a ktoré búrajú tiesnivý a neúprosný múr strachu, čo ich trýzni od narodenia. Tieto zázraky umožňujú, aby dostávali všetko potrebné pre život, ako vzduch. Tento nový dych sa nazýva nádej.

Tieto zázraky vykonávajú muži a ženy, ktorí ako Ježiš v Naime hovoria: „Neplač!“ Boh nechce, aby ľudská bytosť plakala. Don Bosco bol ako Ježiš schopný hlboko sa tešiť z lásky Otca k malým a dokázal s nimi trpieť a zmierňovať ich bolesti. Toto je testament, ktorý nám don Bosco zanechal.

Ángel Fernández Artime
hlavný predstavený saleziánov
a X. nástupca dona Bosca

dobrodružstvo ducha

Prví saleziáni a prvé dcéry Márie Pomocnice si predsavzali dávať nové možnosti života tým, čo boli presvedčení, že žiaden nemajú. Pripravovali chlapcov a dievčatá do života a na vieru v živote, a to v ovzduší lásky a porozumenia. Ako o tom svedčí jeden starý príbeh s názvom Tajomstvo. „Keď bol Mordechaj malý, bol skutočným nespratníkom. Rodičia ho priviedli k jednému svätému mužovi, na ktorého sa všetci obracali a prosili ho o radu v najťažších záležitostiach. ‚Nechajte mi ho na štvrt hodiny,‘ povedal svätý muž. Keď rodičia vyšli, starec zamkol dvere. Mordechaj trochu pocítil strach. Svätý muž sa k dieťaťu priblížil a ticho ho objal. Objal ho veľmi silno. V ten deň sa Mordechaj naučil, ako sa premieňajú ľudia.“

Les, ktorý rastie

Presne to dnes robí tridsať skupín, ktoré tvoria saleziánsku rodinu po celom svete, každá so svojimi vlastnými špecifickými črtami, pričom čerpajú z toho istého prameňa saleziánskej charizmy.

Vo svete, v ktorom je všetko čoraz viac materiálne, skeptické a pragmatické, sa môže zdať divné hovoriť o zázrakoch. Ale chcem sa zastať tejto jasnej skutočnosti. Dobro, ktoré sa koná – a je ho mnoho –, nesmie zostať skryté. „Aby videli vaše dobré skutky,“ hovorí Ježiš svojim učeníkom. Všetci snívajú o svete mieru, radostného pokoja, v ktorom by sa dýchala úcta a pozornosť voči druhým.

Takže, odvahu! Môžeme robiť zázraky. Sú medzi nami ľudia stojaci v prvom rade a tí, čo im pomáhajú a podporujú ich. Sú to vychovávateľa,

rehoľníci, rehoľníčky a laici, ktorí spotrebúvajú každý deň svojho života, aby tí najmenej šťastní mladí mali budúcnosť a nádej. Môžeme ich podporovať a pomáhať aj tým, že im poskytneme solidarosť, lásku a konkrétne prostriedky.

Poznáme hlbokú pravdu zásady, ktorá tvrdí, že strom, ktorý padá, narobí viac hluku ako les, ktorý rastie. Buďme tými, ktorí každodenne pomáhajú rásť lesu nádeje a zmyslu života v mnohých ľuďoch, ktorí nemajú čo stratiť, pretože už všetko stratili, a majú mnoho čo získať.

Toto nech je úsilím saleziánskej rodiny vo svete. ■

(Podľa Il Bollettino Salesiano, júl – august 2016)

VELEHRAD**Duchovné sprevádzanie mladých je „v kurze“**

Na Velehrade sa v dňoch 29. 5. – 1. 6. 2016 stretli zástupcovia štyroch zložiek saleziánskej rodiny z Čiech, Slovenska, Litvy a Ukrajiny. Spoločne rozprávali o duchovnom sprevádzaní mladých a rozlišovaní povolania v saleziánskej pastorácii mládeže. O téme im hovoril salezián don Miquel Angel Garcia Morcuende, ktorý pôsobí v hlavnom dome saleziánov v Ríme. Sprevádzanie predstavil v štyroch cieľoch: prijať, osvetliť, zorientovať a slúžiť. Po zorientovaní sa v základných pojmoch načrtnol don Miquel biblickú črtu sprevádzania a tiež ako chápal sprevádzania don Bosco. V prednáškach podčiarkol úlohy toho, kto sprevádza, a podmienky pre vznik kvalitného rozhovoru. Okrem prednášok bol priestor na rozhovory v skupinách a nechýbalo denné slávenie Eucharistie. *jm*

DUBNICA NAD VÁHOM**Deň detí na sídlisku**

Saleziáni, saleziánky a animátori v Dubnici nad Váhom aj tento rok oslávili Medzinárodný deň detí na sídlisku. Prišlo viac ako sto detí s rodičmi. Za ich šikovnosť pri plnení úloh ich čakala sladká odmena. Pre najmenších bol pripravený priestor s hračkami, deti sa tiež mohli dať pokresliť farbami na tvár. „Pri zhodnotení celej akcie je, myslím, najvýstižnejšia otázka malého chlapca, ktorý sa vypytoval, kedy prídeme znova,“ hodnotí Peter Štellmach SDB. „Aj týmto podujatím sa chceme priblížiť k deťom, ktoré nechodia k nám do strediska či na našu školu. Takisto chceme predstaviť saleziánskeho ducha ich rodičom a zároveň osloviť deti ponukami táborov, ktoré chystáme v lete.“ *jm*

PREŠOV**Združenie Márie Pomocnice oslávilo dvadsať rokov**

V Dome mamy Margity na Drienici pri Sabinove sa 22. mája 2016 uskutočnila konferencia Združenia Márie Pomocnice (ZMP). Pri tejto príležitosti ďakovali Pánu Bohu za dvadsať rokov existencie Združenia v Prešove. Osláv sa zúčastnili i viacerí saleziáni, členovia Združenia z Námestova, Michaloviec a saleziáni spolupracovníci z Prešova. Pri slávnostnej svätej omši zložili prísľuby dve nové členky. Po svätej omši program pokračoval prezentáciou o dvadsaťročnom pôsobení ZMP v Prešove, príhovormi prítomných hostí a oslavou narodenín jedného z duchovných vodcov Združenia. *jm*

KOŠICE**Saleziánski kandidáti na Kalvárii privítali novicov**

Predposledný aprílový víkend sa v saleziánskom dome na košickej Kalvárii stretli tí, ktorí chcú svoj život zasvätiť Bohu. Zloženie bolo pestré, aj čo sa týka kultúr: predĺžený víkend sa totiž niesol nielen v znamení slovenčiny, ale zaznievala aj čeština s ukrajinčinou. V programe doplnila svätú omšu a modlitbu breviára aj spoločná práca na záhrade či šport – hokejbalový zápas. Kandidáti a novici si nenechali ujsť ani návštevu kina a večer im spestrilo divadelné predstavenie „Urobme si detektívku“, ktoré s mladými košickými domkármi nacvičil don Pavol Drška. Vzťahy a spoločenstvo utužovali taktiež pri spoločnom stolovaní, počas súťažno-kultúrneho večera či výletom do Zádielskej doliny. „Síce ešte nikto nevie, kedy sa nám podarí zísť znova, ale už teraz sa na to stretnutie tešíme,“ dodal jeden z účastníkov. *mm*

RÍM**Saleziáni plánujú rozšíriť časopis dona Bosca do celého sveta**

Uprostred mája sa v Ríme stretlo štyridsaťštyri saleziánov a laikov, ktorí v rôznych častiach sveta pokračujú v projekte dona Bosca a vydávajú časopis Bollettino Salesiano. Časopis, ktorý u nás vychádza pod názvom Don Bosco dnes, založil tento svätec v roku 1877. Dnes vychádza v tridsiatich jazykoch a je k dispozícii v šesťdesiatich krajinách. „Bollettino sa zrodilo z našej charizmy a slúži saleziánskemu poslaniu. Je to spojenie so saleziánskou rodinou v prospech mladých,“ priblížil črty časopisu hlavný radca don González. Počas stretnutia sa zameriavali hlavne na nové výzvy – digitálny svet, adresáti, štýl časopisu – i na skúsenosti s prácou v tíme a identitu inštitúcie. Cieľom bolo časopis zefektívniť a dosiahnuť ešte lepšiu komunikačnú synergiu. Hlavný predstavený vo svojom príhovore ocenil prácu všetkých, ktorí sa na tomto časopise podieľajú. Zároveň ich vyzýva, aby túto činnosť vnímali ako súčasť vernosti donovi Boscovi. *mm*

VATIKÁN

Svätý Otec František vymenoval za pomocného biskupa pre diecézu Port-au-Prince, čo je hlavné mesto Haiti, saleziána Sylvaina Ducangea. V rokoch 2010 – 2016 pôsobil tento salezián ako predstavený saleziánov na Haiti, kde v roku 2010 čelili náročnej situácii po obrovskom zemetrasení z januára tohto roku. Don Ducange sa narodil v apríli 1963 v Port-au-Prince, do saleziánskeho noviciátu v Jarabacoy v Dominikánskej republike vstúpil v roku 1985. Večné sľuby zložil v Bruseli o sedem rokov neskôr a od roku 1995 pôsobil ako kňaz v hlavnom meste Haiti. Neskôr bol riaditeľom školy sv. Vincenta pre deti s hendikepom v meste Cap-Haïtien, od roku 2004 bol postupne provinciálnym radcom, radcom pre pastoráciu mládeže a radcom pre formáciu. Napokon do januára tohto roku bol predstaveným všetkých saleziánov na Haiti. *mm*

BRATISLAVA**Na Miletičovej si pripomenuli sté výročie narodenia dona Sandtnera**

Don Štefan Sandtner bol salezián, básnik, redaktor, prekladateľ a politický väzeň. Pamätnú tabuľku mu odhalili v piatok 29. apríla a požehnal ju don Marián Valábek. Nachádza sa na bytovom dome na Záhradnej 11 v rodnom Pezinku, kde don Sandtner aj býval po prepustení z väzenia až do pádu režimu. Pri tejto príležitosti vystúpil aj primátor Pezinka, predseda správnej rady ÚPN a viacerí známi umelci. Oslava storočnice pokračovala na druhý deň, na výročie narodenia, v sobotu 30. apríla v Kostole Márie Pomocnice kresťanov v Bratislave-Miletičovej. Na spomienkovom stretnutí zaznelo viacero hodnotných svedectiev. Na svätej omši don Milan Urban o donovi Sandtnerovi povedal: „Bol zasadený do života ako strom pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas, a jeho ovocie bolo bohaté ešte aj v čase staroby.“ *mm*

NOVÁ DUBNICA**Mladší hokejbalisti sa stretli na turnaji**

Koncom apríla sa uskutočnil v saleziánskom stredisku Nová Dubnica celoslovenský hokejbalový turnaj v kategórii mladších chlapcov (do 15 rokov). Do Dubnice si prišlo zmerať sily osem družstiev z celého Slovenska. Program turnaja sa začal v piatok podvečer svätou omšou, po nej prebehla registrácia tímov a krátky zábavný program. Športové záporenie sa nieslo v duchu hesla „Zaži dobrodružstvo s Ježišom“. Ako sa vyjadril jeden z hlavných organizátorov turnaja, „chlapci aj animátori, ktorí turnaj pripravovali, zažili pekný víkend“. Napokon prvé miesto získali chlapci z Námestova, za nimi sa umiestnilo Humenné a tretie skončili Košice-Tri hôrky. *in*

ŽILINA**Študenti saleziánskej školy uspeli na medzinárodnej súťaži**

Stredná odborná škola sv. Jozefa Robotníka v Žiline opäť bodovala v medzinárodnej súťaži. V jubilejnom desiatom ročníku súťaže „Študentské projekty“ študenti súťažili s prácami na tému „pásová píla“. Úlohou bolo predstaviť model píly na výkresoch v 2D aj 3D, vo vizualizácii i cez prezentáciu, v ktorej pílu predstavili aj v pohybe. Študenti SOŠ sv. Jozefa Robotníka Tomáš Mário Peregriim a Braňo Kavecký predviedli svoju prezentáciu a s prehľadom obsadili v tejto kategórii prvé miesto. Ich odmenou bola

okrem získaných skúseností aj návšteva atómovej elektrárne v českých Dukovanoch, spoločný večer pri bowlingu s ostatnými súťažiacimi a taktiež licencia profesionálneho počítačového programu, ktorý sa im zíde pri ďalšej práci. *in*

BARDEJOV**Veľké jubileá v rómskom saleziánskom centre**

V Bardejove na Poštárke, v centre venovanom pastorácii Rómov, sa začiatkom mája konala odpustová slávnosť ku cti blahoslaveného Zefyrína Jiméneza Mallu, prvého blahoslaveného Róma. Tento rok sa na Poštárke nesie v znamení dvoch jubileí. Prvým je dvadsaťpäť rokov od posviacky kríža na Poštárke (19. 10. 1991), čím sa tu oficiálne začala pastorácia Rómov, hoci samotné dielo sa rozbehlo už rok predtým. Druhým výročím je desať rokov od založenia Základnej školy s materskou školou blahoslaveného Zefyrína. Na slávnostnom programe osláv sa zúčastnili tak deti, ako aj ich rodičia. Deti si pre rodičov pripravili pásmo o blahoslavenom Zefyrínovi, čítali sa úryvky z jeho životopisu, po Poštárke sa konala procesia s obrazom blahoslaveného Zefyrína i s obrazom Božieho milosrdenstva. Nechýbala modlitba Korunky k Božiemu milosrdenstvu a svätého ruženca. Jubilejné oslavy sprevádzal aj športový program, v ktorom si účastníci merali sily v rodinnej olympiáde. *in*

Blahoslavený salezián s modrou krvou

Augustín Czartoryski

Keď 20. augusta vstupoval princ Czartoryski do noviciátneho domu v Turíne, videl na plagáte napísané tri slová: „Boh, duša, večnosť.“ V ten istý večer si poznačil: „Večnosť, aké je to silné slovo! Malo by byť napísané všade: na priečelí každého domu, na podstavci každého monumentu, na obálke všetkých kníh.“ Jeho sviatok v liturgickom kalendári je 2. augusta.

Augustín Czartoryski sa narodil v Paríži 2. augusta 1858 rodičom, ktorí tam žili v exile: otec Ladislav bol poľským princom a matka Mária Amparová zasa dcérou španielskej kráľovnej. Nikdy ho nepriťahoval život „na šľachtickom dvore“. Pôsobenie milosti v jeho duši ho viedlo k zrieknutiu sa svetských majetkov a k serióznemu duchovnému životu.

Ako chlapec študoval v Paríži a potom v Krakove, ale kvôli zdraviu musel štúdium prerušiť. V máji 1883 bol don Bosco vo Francúzsku a prijal pozvanie rodiny Margity z Orleansu. Don Bosco ho očaril. Viac ráz ho navštívil a naliehavo prosil, aby mu umožnil stať sa saleziánom, ale odmietal. Augustín sa preto zdôveril pápežovi Levovi XIII. a ten povzbudil dona Bosca, aby ho prijal. V júli 1887 sa Augustín zriekol majetkov a výsad „dvora“ a napriek mienke rodiny vstúpil do noviciátu.

Po začatí štúdia filozofie sa však dostavila tuberkulóza. Napriek chorobe mu don Rua umožnil študovať teológiu a schválil mu aj žiadosť o prijatie sviatosti kňazstva. V San Remo bol 2. apríla 1892 vysvätený za kňaza. Jeho príbuzní však na túto udalosť neprišli.

Augustín naplno prijal saleziánsku spiritualitu, osobitne rozmer obety, a vlastný život i utrpenie obetoval za dobro mladých a Kongregácie.

Zomrel 8. apríla 1893 v sobotu vo Veľkonočnej oktáve. Ján Pavol II. ho blahorečil 25. apríla 2004. Jeho telo je uložené v Przemysli v Poľsku.

Výchovné milosrdenstvo má zľutovanie

Autor: Pino Pellegrino, Bollettino Salesiano 3/2016 | Foto: ANS

Hneď ako otec videl, že sa mu syn vracia domov, zachvelo sa mu srdce a bolo mu ho ľúto.

Toto je úžasný moment. Keď hovoríme o zľutovaní, nie je to iba ústredný bod milosrdenstva, ale toho, čo nazývame umenie výchovy. Je totiž úplne isté, že kto je chladný, necitlivý, nemôže vychovávať. Mozog nestačí, chce to srdce.

Je to tak, že rozum odlišuje človeka, ale je to srdce, ktoré ho vedie. Psychiater Eugenio Borgna rozpráva: „Jedna moja pacientka odmietala jesť. Bolo to s ňou zle. No keď našla vedľa taniera s ryžou ružovú ružu, predsa

Slová, ktoré rodičia povedia deťom pred spaním, naprávajú srdcia.

len začala jesť.“ Stačil kvet na urovanie situácie. Vždy je to tak: pozornosť a neha sú liečivé zo svojej podstaty. Ďalší lekár, odborník na liečbu alkoholizmu, dodáva: „Väčšina alkoholikov sa oddá pitiu, aby prekonali nejakú traumu z detstva, aby zabudli na vnútorné zranenie, ktoré sa nezahejlo. Objímu hrdlo fľaše, lebo nemohli objatť mamu.“

Päť rád

Čo treba robiť, aby zľutovanie, súcit milosrdného otca z podobenstva vošli aj do našich domovov a urobili z nás skutočných vychovávateľov? Ostaneme pri piatich konkrétnych radách.

1. Prejavme nežnosť!

Prejaviť nežnosť neznačí rozmaznávať. Prejaviť nežnosť je ako pobožkať dušu. Tvrdia to všetci: päť sekúnd nežností odovzdá viac lásky ako päť minút

slov. Inak to ani nemôže byť: nežnosti sú najbohatšia citová strava, ktorú máme k dispozícii. Až taká, že psy-

2. Chráňme si večer

Večer je najvhodnejším časom zľutovania, súcitu, nehy. Večer je ľahšie

chologička Kathleen Keating to vyjadrila touto zákonitosťou: „Štyri objatia cez deň na prežitie. Osem objatí na zotrvanie. Dvanásť objatí na rast.“

mať krotké, mierne, tiché, pokojné myšlienky. Vo vzduchu je viac chuti na nežnosť, city, objatie, súcit. Večer odstraňuje vzdialenosť, dá zabudnúť na hlúposti a krik dňa.

Don Bosco, vychovávateľ celou bytosťou, pochopil, že večerný čas je dôležitý. Preto chcel „slovko na dobrú noc“, krátky vrúcny príhovor direktora saleziánskeho domu svojej „rodine“ ako uzatvorenie dňa. Don Bosco vedel, že tie slová, ktoré rodičia povedia deťom pred spaním, naprávajú srdcia.

3. Pohľadme mozog dieťaťa

Aj toto je úžasná cesta, ako prejavíť nežnosť. Pohľadíť mozog, to sú pozitívne slová, ktoré povzbudia, utešia. „Máme ťa radi takého, aký si.“ „Sme na teba hrdí.“ „Máme úžasné dieťa.“ Toto sú hodvábne slová, ktoré zohrejú, aj keď je kúrenie vypnuté.

4. Ovládajme tón hlasu

Tento tón – vieme to všetci – nie je intenzita či farba hlasu. Intenzita súvisí s kapacitou pľúc, farba hlasu s genetikou každého. Tón je „teplo“, ktoré vložíme do slov, ktoré hovoríme. Takže tón môže hovoriť o tisícoch našich citov, o nálade.

Veľmi dobre to vedia mamy, ktoré preto hovoria s deťmi od prvých dní tým sladkým hlasom plným dobroty, nehy, ľahkosti, prijatia, uistenia.

5. Zapojme deti

Naše deti sú často „suché“, lebo nepoznajú život v jeho rozličných pestrých rozmeroch – pokojných aj búrlivých, radostných i bolestných. Takže zapojiť deti do každej situácie ľudského života je najistejší spôsob, ako posilniť schopnosť ich súcitu, zľutovania v rodine.

Konkrétne:

- Nehanbime sa prejavíť im aj svoje emócie: smejme sa aj zosmutnime pokojne a bez strachu z úsudku druhých.
- Prečo nevziať dieťa do nemocnice k babke, ktorá sa má zle?
- Prečo neumožniť deťom vidieť aj to, keď plačeme?

Kristus sám plakal dvakrát (*Lk 9, 41; Jn 11, 35*). Kto plače, ukazuje, že zostúpil z piedestálu, ukazuje, že má „dobře spravené“ srdce. ■

Don Bosco: „Vo svojom srdci povedzte: Ježiš môj, milosrdenstvo!“

Spracoval: rhsdb

Jediným cieľom v živote dona Bosa bolo privádzať mladých k Ježišovi. V niektorých jeho knižočkách, ktoré s veľkou pasiou napísal pre mladých, nachádzame jasný dôraz na priateľstvo s milosrdným Ježišom.

V životopise Dominika Savia, ktorého don Bosco osobne duchovne viedol, zachytáva viacero príhod, keď Dominik koná skutky milosrdenstva. Osobitne sa však Dominik naučil u dona Bosca vzývať milosrdného Ježiša pre seba i pre druhých.

Dominik poznal knižku Vystrojený mladík, kde don Bosco okrem modlitieb dáva chlapcom aj rady, ako sa správať napríklad v prítomnosti ľudí, ktorí hovoria alebo konajú niečo zlé.

„Ak ide o osoby mladšie od vás, vážne ich napomeňte; ak ide o osoby, ktoré sa nepatrí napomínať, utečte, ak môžete, a ak nemôžete, pevne si zaumieňte nereagovať voči tomu ani slovom, ani len mimikou tváre, ale vo svojom srdci povedzte: Ježiš môj, milosrdenstvo.“

Dominik Savio poznal pod vedením dona Bosca, že sviatosti – spoveď, Eucharistia, ale aj napríklad pomazanie chorých – sú darom milosrdenstva. Don Bosco píše, že Dominik Savio pred svojou smrťou „prv, než prijal pomazanie chorých, pomodlil sa: Ó, Pane, odpusť mi moje hriechy. Milujem ťa, chcem ťa milovať naveky. Táto sviatosť, ktorú mi vo svojom nekonečnom milosrdenstve dovoľíš prijať, nech zmaže z mojej duše všetky hriechy, ktoré som spáchal sluchom, zrakom, ústami, rukami alebo nohami, nech je moje telo i duša posvätená zásluhami tvojho utrpenia. Amen.“

Don Bosco vedel, že kresťan dostáva so sviatosťami hojné Božie milosrdenstvo. Preto keď sa ho chorý Dominik Savio pýtal, či si môže byť istý, že príde do neba, don Bosco mu vravel: „Áno, vďaka Božiemu milosrdenstvu, ktoré ti nechýba, si môžeš byť istý o svojej spáse.“

Aj v životopise Michala Magoneho mu don Bosco po generálnej spovedi hovorí: „Buď pokojný, Pán, ktorý vo svojom veľkom milosrdenstve čakal až doteraz, aby si mal čas urobiť si dobrú spoveď, ti isto odpustil všetky hriechy; a ak by ťa vo svojich poklony hodných rozhodnutiach chcel hoc túto noc zavolať do večnosti, budeš spasený.“

V ostatných chvíľach života Dominik Savio – počúvajúc modlitby za umierajúcich, ktoré sa modlil jeho otec z knižky Vystrojený mladík – „na konci každého zvolania chcel iba povedať: Milosrdný Ježišu, zmiluj sa nado mnou.“

Toto zvolanie si osvojil aj tretí vynikajúci chlapec z oratória, a to **František Besucco**. Lekárovi, ktorý sa ho pýtal, či sa nebojí smrti, odpovedal: „Ak je Ježiš mojim priateľom a spoločníkom, nemám sa čoho báť; naopak, v jeho veľkom milosrdenstve môžem všetko dúfať. Ježiš, Jozef a Mária, vám dávam svoje srdce a svoju dušu.“ ■

Spolupracovníci tento rok oslavujú

Autor: BO | Foto: archív ASC

Združenie saleziánov spolupracovníkov má 140 rokov. Pripomenuli si to spolupracovníci vo svete i u nás na Slovensku. Oslavovalo sa tak, ako sa na takéto výročie patrí.

– Združenie založil don Bosco a schválil ho pápež Pius IX. dňa 9. mája 1876. Vedeli ste, že tento pápež je doteraz jediným pápežom, ktorý bol aj členom združenia?

– Prvá konferencia spolupracovníkov sa konala v Turíne 16. mája 1878 v kaplnke svätého Františka Saleského. Don Bosco spolupracovníkom v príhovore naznačil účel združenia: žiť v rodine a v spoločnosti v saleziánskom duchu, t. j. v duchu činnej viery.

– Spolupracovníci sú povolani žiť svoju vieru a saleziánske povolanie v sekulárnom prostredí, čiže tam, kde sa nachádzajú. Krista ohlasujú saleziánskym životom, ktorý je charakteristický ra-

dosťou, láskavosťou, rodinným duchom a láskou k mladým. Každého, kto túži patriť do saleziánskej rodiny a pritom necíti povolanie k zasvätenému životu, ale skôr do manželstva, don Bosco pozýva do Združenia spolupracovníkov: „Keď sa stanete saleziánmi spolupracovníkmi, môžete pokračovať vo svojom riadnom zamestnaní, vo svojich rodinách a žiť, akoby ste skutočne boli v saleziánskej kongregácii.“

– U nás vzniklo združenie v roku 1980 vo Zvolene. Momentálne na Slovensku nájdete 28 spolupracovníckych stredísk. Každé stredisko má priradeného delegáta (kňaza saleziána alebo sestru dcéru Márie Pomocnice – sale-

ziánku). Koordinátorom slovenských spolupracovníkov je aktuálne Julián Tomašík z Košíc.

– Slovensko patrí ku krajinám s najbohatším zastúpením tejto tretej zložky saleziánskej rodiny. Keby sme to rátali na počet obyvateľov, možno sme aj na prvej priečke. Momentálne

**Žiť v rodine
a v spoločnosti
v saleziánskom duchu,
t. j. v duchu činnej viery.**

je u nás totiž plus-mínus 1 000 spolupracovníkov a každý rok pribúdajú noví.

– Vo svete je viac ako 30 000 spolupracovníkov. Nájdete ich v 99 krajinách. Medzinárodná skratka spolupracovníkov je ASC = Associazione Salesiani Cooperatori = Združenie saleziánov spolupracovníkov (predtým sa používali aj skratky ZSS, COO, ACS).

– Prvou blahoslavenou saleziánkou spolupracovníčkou je mladá Portugalčanka Alexandrina Maria da Costa (1904 – 1955).

– „Dielo spolupracovníkov sa rozšíri do všetkých krajín, prenikne celé kresťanstvo. Božia ruka ho podporuje! Budú to práve spolupracovníci, ktorí budú šíriť katolíckeho ducha. Možno je to iba moja utópia, no predsa sa jej pridržam!“ Toto sú pravdepodobne

posledné slová dona Bosca o poslaní saleziánov spolupracovníkov v Cirkvi a spoločnosti, ktoré vyriekol nedeľu pred svojou smrťou.

– Pre viac informácií navštívte stránku www.ascsllovakia.sk.

Vo veľkej saleziánskej rodine je stále dôvod na oslavu. Pred 140-timi rokmi don Bosco oficiálne zapojil do svojho diela aj saleziánov spolupracovníkov. Je mužom činu a zároveň Božím mužom. Všetko, čo don Bosco robil, pramenilo z jeho sľubu, ktorý dal Bohu: „Sľúbil som Bohu, že do posledného dychu budem žiť pre svojich chudobných mladých. Študujem pre vás. Pracujem pre vás. Som pripravený dať za vás aj svoj život. Všimnite si, že čímkoľvek som, som úplne pre vás, počas dňa i v noci, ráno i večer, v každej chvíli.“ Čosi podobné, ale inými slovami, sme povedali ako saleziáni spolupracovníci zložením prísľubu. Tí prví na Slovensku už pred vyše tridsiatimi rokmi a, Bohu vďaka, dnes je pripravených povedať Bohu a donovi Boscovi svoje „áno“ takmer 40 aspirantov. Čo teda prajem sám sebe i mojim bratom a sestrám – saleziánom spolupracovníkom?

Naša duchovná rodina je priestorom pre zbavovanie sa egoizmu a individualizmu, je miestom pre rast obetavosti a zodpovednosti, je miestom, kde sa môžem stať svätým. Usilujem sa tomu uveriť?

ASC ponúka cestu duchovného rastu modlitbou, duchovnou obnovou, duchovnými cvičeniami. Dáva mi priestor pre apoštolát medzi mladými a chudobnými, doma, na ulici, v zamestnaní. Učí ma, že podstatnými prvkami našej spirituality sú spolupráca a rodinnosť. náš štýl činnosti je založený na spojení s Bohom, na viere v hodnotu života, na nezištnosti a bratstve. Pre naše vzťahy je charakteristická láskavosť a ochota urobiť prvý krok. náš štýl jednoduchej modlitby je zakotvený v Božom slove. Úcta k Panne Márii Pomocnici kresťanov a spolupráca so zložkami saleziánskej rodiny a ľuďmi dobrej vôle. To všetko sú prvky, ktoré nás odlišujú od životného štýlu dnešnej doby.

Môžem s pokojom v srdci a s vďačnosťou povedať, že v tomto duchu žijem svoje povolanie saleziána spolupracovníka? Spytovanie svedomia v tomto smere a viera vo veľké Božie milosrdenstvo je cesta, ako obnoviť a posilniť svoje povolanie.

Zároveň vás prosím, pamätajte v modlitbách na bratov, ktorí stali pri zrode nášho združenia, živých i mŕtvych i tých, čo nás osobne sprevádzali do rodiny ASC. Prosíme o dary Ducha Svätého pre zodpovedných, ktorí v dnešnej dobe prijali službu vedenia na každej úrovni.

Váš koordinátor Julián Tomašík ■

Svetové dni mládeže v Krakove

Posledný júlový týždeň sa v Krakove budú konať Svetové dni mládeže so Svätým Otcem Františkom. Ich témou sú slová: „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo“ (Mt 5, 7). Ak zostávate doma, môžete celý program sledovať cez TV LUX alebo cez sociálne siete.

Ako súčasť programu pred príchodom Svätého Otca sa bude v Krakove konať aj FESTA saleziánskej mládeže – SYM DON BOSCO – v stredu 27. júla.

Zo Slovenska sa jej zúčastní asi 500 mladých, nebude chýbať ani slovenský provinciál saleziánov don Jozef Ižold a provinciálka sestier saleziánok sr. Janka Kurkinová. Na FESTU príde aj desiaty nástupca dona Bosca hlavný predstavený saleziánov don Ángel Fernández Artime. Slovenskí mladí pripravujú aj jedno vystúpenie, s ktorým sa predstavia pred ďalšími tisíckami saleziánskych mladých.

PROGRAM S PÁPEŽOM

Mladí privítajú Svätého Otca Františka v Krakove vo štvrtok 28. júla podvečer.

V piatok 29. júla večer sa budú mladí s pápežom modliť krížovú cestu.

V sobotu 30. júla dopoludnia navštívi Svätý Otec Svätýňu milosrdenstva a prejde bránou milosrdenstva, tiež vyspovedá niekoľkých mladých, so zástupcami mládeže bude mať obed a večer bude sláviť s mladými modlitbovú vigíliu.

Napokon v nedeľu 31. júla bude záverečná svätá omša SDM o 10.00 hod.

Z modlitby za SDM

„Bože, milosrdný Otče, osobitne ti zverujeme mladých ľudí zo všetkých národov, kultúr a jazykov. Sprevádzaj ich bezpečne po spleťtých cestách súčasného sveta a daj im milosť plodného prežitia Svetových dní mládeže v Krakove.

Mária, Matka milosrdenstva, oroduj za nás.

Svätý Ján Pavol II., oroduj za nás.

Svätá sestra Faustína, oroduj za nás.“

Naše dievčatá hrajú futbal a vyhrávajú PGSI

Prečo by mali dievčatá športovať? Odpovedá trénerka zlatých dievčat z PGSI.

Autor: Terézia Liptáková | Foto: archív PGSI 2016

V máji sa na Slovensku odohrali Medzinárodné saleziánske športové hry (PGSI). Popri výhre zlata a striebra chlapcov vo futbale sa podarilo najcennejší kov získať aj dievčatám v mladšej kategórii. Zvíťazili tiež vo futbale, hoci je to v našich strediskách pre ne skôr netypický šport. Prinášame vám rozhovor s ich manažérkou a trénerkou, rehoľnou sestrou saleziánkou Danielou Oremovou, ktorá povie viac o tom, ako zápasy na PGSI prebiehali a tiež čo môžu dievčatá získať vďaka športu.

Ako ste sa s vaším dievčenským tímom pripravovali na PGSI?

Mali sme jedno stretnutie v apríli s trojfázovým tréningom. Stretli sme sa prvýkrát, takže to bol trochu aj team-building. Potom sme sa stretli druhýkrát pred PGSI na Trnávke, kde sme mali dva tréningy každý deň, čiže sme sa oveľa viac zohrali. Dievčatá zistili, kto ako hrá, a my sme vychytali nejaké chybičky.

Povedz nám niečo o dievčatách, ktoré hrali vo futbalovom tíme za Slovensko.

Dievčat bolo deväť, pridala sa k nám brankárka z Čadce, ktorá pravidelne hráva futbal. Potom to boli dievčatá z Trnávky, ktoré patria do futbalového klubu Domino. Takisto sme oslovili

jednu Dubničanku a jednu Novodubničanku, ktoré sa venujú futbalu, či by nechceli ísť na PGSI. Ostatné dievčatá boli tiež zo stredísk, ale venujú sa futbalu skôr zo záľuby.

Ja som bola v podstate manažér aj s menšou tréningovou funkciou. Nebolo ľahké zohnať ich všetky na futbal, pretože v strediskách sa až tak ženskému futbalu nevenujú, ale dievčatá sú športové typy.

S akými pocitmi ste išli na turnaj?

Na jednej strane sme nevedeli, čo to bude. Vedeli sme, ako to prebiehalo po minulé roky, a keďže sme mali aj dievčatá, ktoré futbal hrávajú, vkladali sme do nich nádeje, že by z toho niečo mohlo vyjsť. Na druhej strane sme nevedeli, akí súperu prídu, a po-

lovica družstva futbal nehráva, takže sme mali aj obavy. Ale zohrali sa a vedeli sme, že tých dvakrát 20 minút uhráme a tak to vlastne aj bolo. Mali sme dobrú obranu i dobrý útok, dobre sme sa podržali a vďaka tomu sme vyhrali. Našou hlavnou devízou bol vyrovnaný tím.

Ako ste prechádzali kolami?

Prvé dva zápasy sme vyhrali pomerne vysoko a bolo vidieť, že dievčatá sa zabavili a hrajú v pohode, neboli pod stresom. Ťažkosti vznikli až počas tretieho zápasu. V prvom polčase sme sa trápili. S týmto tímom sme nakoniec skončili aj vo finále. Bolo to dosť dra-

Mali sme dobrú obranu i dobrý útok, dobre sme sa podržali a vďaka tomu sme vyhrali. Našou hlavnou devízou bol vyrovnaný tím.

matické, pretože zápas bol veľmi vyrovnaný. Bol tam aj stres, aj tlak, aj povzbudzovanie, malo to v sebe emóciu a náboj. Vyhrali sme až 4 : 0, no Belgičanky nás dobehli na stav asi 4 : 3, takže to ozaj malo emóciu finálového zápasu a o to viac sa dievčatá

tešili na konci. Každá hráčka z tímu dala aspoň jeden gól počas turnaja. Bolo to pre nich zadosťučinenie, že nejakým spôsobom prispeli k našej výhre. Tento pocit bol podľa mňa pre nich super.

Dievčatá si tradične predstavujeme skôr do tvorivých dielní a podobne. Čo teda dievčatá a šport? Aký v tom vidíš zmysel?

Pre dievčatá je šport určite aj o takej zdravej súťaživosti, o tom, že sa nevzdávam, keď vidím neúspech, viem na sebe zamakať, o sebaovládání – viem si niečo rozkázať a viem niečo robiť pravidelne. Či už je to preto, lebo chcem byť fit, alebo mi to dobre padne, je to aj o tom, že nerozvíjame len duchovno, ale aj fyzického „ducha“. Ide to jedno s druhým.

O čo prichádzajú dievčatá, ktoré sa nevenujú športu pravidelne?

Keď robím niečo pravidelne, investujem do toho čas a premôžem sa, do-

spejem k tomu, že mám radosť z hry a možno chcem aj niečo dosiahnuť, ale to nie je prvoradé. Jednoducho mi to robí dobre. Podľa mňa je to podobné aj v modlitbovom živote. Keď sa len raz za čas pomodlím, mám dobrý pocit z toho, že som niečo urobil, ale keď sa modlím pravidelne, nájdem v tom pokoj a zmysel, že áno, takto to chcem.

Myslím si, že v dnešnej dobe mladí potrebujú, aby ich šport viedol k vytrvalosti. Chvíľu robia to, chvíľu ono, všetko chcú vyskúšať, ale pri ničom dlho nevydržia. Ak niečo nie je hneď tu a teraz alebo to pre nich už nie je zábavné, púšťajú to k vode. O tomto šport nie je a o tom nie je ani viera.

Prilákal by podľa teba rozvoj športu v strediskách viac ľudí?

Áno, skôr takých, čo sú viac otvorení pre šport než pre duchovné veci. Je to cesta, ako ich priviesť k Bohu a k dobrovoľníctvu, k zapálenosti.

Myslíš si, že máme šancu vyhrať aj budúci rok na PGSI?

Mohli by sme. Máme šancu zostaviť podobný tím a pre víťazstvo sa dá niečo robiť už teraz – osloviť strediská, nájsť konkrétnych ľudí, ktorí by viedli krúžok alebo organizovali súťaže. Tiež by sa mohli vybrať dievčatá aj do staršej kategórie, pretože tento rok sme súťažili len v mladšej. ■

Kto je Daniela Oremová FMA

Vždy chcela ísť na PGSI ako účastníčka, ale v čase, keď sa o tejto možnosti dopytala, už nespĺňala vekové kritériá. Hovorí o sebe ako o „poloaktívnom športovcovi“, vyštudovala telesnú výchovu, baví ju šport a považuje ho za cestu, ktorou sa môže priblížiť k mladým. S tým ju aj organizátori oslovili do príprav Medzinárodných saleziánskych športových hier a pozvali ju do športového tímu, aby zorganizovala dievčenskú športovú výpravu. Dostala sa k futbalovému tímu, ktorý súťažil v mladšej kategórii. Z turnaja si odniesli zlato.

Trénerka – saleziánka Daniela Oremová (vpravo dole) so svojím tímom

Medzinárodné saleziánske

Autor: Terézia Liptáková | Foto: archív PGSI 2016

Hrami žila celá Bratislava. Na to, aby to vyšlo, bolo potrebné usporiadať aj tlačovú konferenciu, ktorou sme otvorili PGSI. Zľava doprava: Peter Novák, hovorca PGSI, Hans Randa SDB, hlavný organizátor z Rakúska, volejbalista Július Šabo, člen čestného predsedníctva, a Radovan Rumanovič SDB, riaditeľ PGSI.

Ani tento rok na PGSI nechýbal priestor, kde sa športovci mohli stretnúť, zabaviť, najesť, zahrať a spoznať „Valdocco“, ako sme ho nazývali, tak bolo krátkodobým ekvivalentom oratória. Nachádzalo sa v športovej hale Elán.

Organizátori sa opäť postarali o kvalitný otvárací ceremoniál. Tanečné vystúpenie a kvalitná hudba na záver zdvihli mladých športovcov a dobrovoľníkov zo sedadiel.

Hneď vedľa Valdocca sa nachádzal Stánok stretnutia. Každý deň sa tu slúžili štyri či viac omší v rôznych jazykoch a mladí sa tu mohli kedykoľvek prísť stíšiť.

Chlapci i dievčatá, mladšia aj staršia kategória, súťažili vo futbale i futsale. Práve v týchto disciplínach boli Slováci najúspešnejší. Najcennejšie kovy si odniesli dievčenské tímy v oboch kategóriách, mladší chlapci vybojovali striebro.

Na PGSI nechýbala ani adorácia, ktorá tematicky zapadala do Roku milosrdenstva – o márnratnom synovi. Podobenstvo z Písma účinkujúci stvárnili na pódiu dramatickým tancom.

športové hry sú za nami

Ďalšou zo športových disciplín na PGSI bol basketbal. Tak ako na každom ihrisku, aj tu vládlo motto PGSI: Vždy veríme až do konca.

Oprášili sme tradíciu z PGSI, tzv. Expo. Jednotlivé krajiny si pripravili program, aby predstavili niečo zo svojej kultúry. Na pódium tak zaznievala v jednom momente pieseň Macejko, v druhom tóny španielskeho tanga.

Svätú omšu v nedeľu prišiel sláviť hlavný radca pre pastoraáciu mládeže don Fabio Attard SDB. V kázni ponúkol chlapcom a dievčatám myšlienku, že v láske a zodpovednosti nájdu svoje šťastie. Tiež ich povzbudil k modlitbe za pokoj v Sýrii.

Na PGSI sa súťažilo aj vo volejbale. Do päťice súťažných disciplín patril ešte stolný tenis.

V záverečný deň si športovci po vybojovaných finálových zápasoch prevzali medaily. Následne sa presunuli do Rakúska, kde mali možnosť bližšie spoznať Viedeň.

Záverečný ceremoniál bol v réžii rakúskeho gymnázia v Unterwaltersdorfe, počas ktorého odovzdali absolútnym víťazom trofeje. Vlajku PGSI prevzali od riaditeľa hier Radovana Rumanoviča SDB budúroční organizátori zo španielskej Sevilly.

Ocenenie tých, čo zostali bez svojich saleziánov

Autor: spracované z podkladov exallievov

Pri príležitosti sviatku Panny Márie Pomocnice kresťanov sa v rámci stretnutia exallievov seniorov uskutočnilo aj slávnostné odovzdanie medailí a ďakovných listov predsedu Ústavu pamäti národa. Ceremónia sa uskutočnila v sobotu 21. mája u saleziánov v Bratislave-Miletičovej. Ocenenia dostali štyri vzácne osobnosti: František Buzek (in memoriam), Ing. Oliver Miklas, Dr. Eduard Filo a Ing. Milan Chabroň, CSc. Všetci traja žijúci ocenení patria medzi členov združenia exallievov.

František Buzek bol odchovancom saleziánskeho oratória v Bratislave-Miletičovej. Po roku 1950 spolupracoval s donom Titusom Zemanom pri orga-

Oliver Miklas patril k blízkym spolupracovníkom Františka Buzeka, dá sa povedať, že bol jeho ochrancom. Pomáhal mu pri doručovaní správ, tajne ho ubytovával a skrýval. Takisto pomáhal pri realizácii útekov saleziánov do zahraničia.

Eduard Filo sa venoval mimoškolskej činnosti na Krajskom pedagogickom ústave, kde pracoval ako referent pre voľnočasové aktivity mládeže. Inšpiroval sa tým, čo sa naučil od saleziánov. V roku 1969 sa spolupodieľal na organizovaní zájazdu pre 2 000 slovenských učiteľov do Ríma a na mimoriadnu audienciu u Svätého Otca Pavla VI.

Milan Chabroň sa po zavretí kláštorov v roku 1950 stal dirigentom 50-členného dychového súboru u saleziánov v Topoľčanoch. Pre túto činnosť bol stále prenasledovaný, vyšetrovaný a vypočúvaný. Aj napriek vyhrážaniu sa nepodvolil a nepodpísal pripravený scenár ŠtB. Pre obvinenia, neprestajné prenasledovanie a hľadanie príležitostí, ako ho zatknúť, sa musela celá rodina presťahovať do Bratislavy. ■

Spomienka na Ferka Buzeka

Tento postavou nevel'ký člen našej saleziánskej rodiny sa stal jedným z pilierov, okolo ktorých sme sa zomkli po odvečení kňazov a asistentov (saleziánov, pozn. red.) do Podolínce. Istý čas sme sa denne v podvečer stretávali pred ústavom na mieste dnešnej zákruty električkovej trate, neskôr v neďalekom domčeku a záhrade, v tzv. „salóne“ Miklasovcov, ktorí Ferka Buzeka dočasne prichýlili. Tam sme chodili po duchovnú podporu a rady, čo robiť ďalej v tejto novej situácii.

Ferko Buzek sa narodil 12. júla 1922 v Bratislave, absolvoval vysokú školu (filozofickú fakultu). Bol dobrým organizátorom a vždy dokázal nás mladších povzbudiť. Významnou akciou bola naša púť do Marianky, ktorú sme vykonali po skupinkách. Našu viedol Štefan Končál, ďalší zo skupiny vodcov organizátorov. Po návšteve bohoslužieb v kostole sme sa pod lesom rozložili a posilnili z vlastných zásob. Hlavné slovo tu mal Ferko. Potom sme sa rozišli po skupinkách na lúku nad Mariankou (zv. Savana),

Dr. Eduard Filo (vpravo) preberá ocenenie

nizovaní útekov saleziánov do zahraničia. Bol aj spojkou medzi slovenskými biskupmi a pražským arcibiskupom Beranom, ktorému osobne doručoval tajné správy.

Za cenu straty práce

Audiencia slovenských pedagógov u Svätého Otca Pavla VI.

Autor: Dr. Eduard Filo

kde sme rozjímali a modlili sa. Nasledovala spiatočná cesta domov.

Neskôr som Ferka Buzeka navštevoval v malom domčeku na začiatku Jurkovičovej (v súčasnosti Riazanskej) ulice pri čokoládovni Stollwerk – Figaro. Tam som s ním hovoril naposledy. Viem, že ŠtB ho veľakrát vyšetrovala a nijako ho pri tom nešetřili. Bolo to v čase, keď sa ešte zdržiaval u Miklasovcov. Tam ho aj zatkli.

Ferko spolupracoval s donom Titusom Zemanom pri organizovaní útekov, ale tiež bol spojkou medzi slovenskými biskupmi a pražským arcibiskupom Beranom, ktorému osobne doručoval tajné správy za pomoci Miklasovcov cez zadný vchod do objektu jeho sídla v Prahe.

Ferko bol súdený v procese Titus Zeman a spol. a rozsudok znel 18 rokov väzenia za velezradu. Pri súdnom procese sa v záverečnej reči zachoval ako hrdina a neobjasný obhajca ľudských práv a náboženskej slobody. O jeho smrti sa vedelo len toľko, že tragicky zahynul za nejasných okolností (pád z okna).

54-ročný František Buzek (vpravo) sa lúči na pohrebe Titusa Zemana 8. 1. 1969 vo Vajnorochoch

Nedávno sme si pripomenuli 47. výročie manifestačného vystúpenia slovenského učiteľstva, ktoré dňa 25. marca 1969 v Ríme demonštrovalo vernosť svojim kresťanským tradíciám. Jednoznačne sa potvrdilo, že vtedy 20-ročné úsilie komunistického režimu o presadenie ateizmu v našich školách bolo dovedy **absolútne neúspešné, že prakticky skrachovalo.**

Čo sa vtedy vlastne stalo? V čase jarných prázdnin viaceré školy Západoslovenského kraja a Krajský pedagogický ústav v Bratislave usporiadali prostredníctvom cestovnej kancelárie Tatratur vlakové zájazdy do Talianska. Popri zastávkach vo Viedni, Florencii, Miláne, Rimini, Bari, Neapole a Benátkach sme vtedy navštívili aj Rím a Vatikán. Na veľké prekvapenie účastníkov pri zastávke v Ríme čakalo pred železničnou stanicou vyše 30 autobusov, pripravených previezť účastníkov cesty po pamätihodnostiach Ríma za minimálny poplatok. Sprievodcami v autobusoch boli slovenskí kňazi, ktorí v tom čase pôsobili vo večnom meste. Bolo to v období pokračujúcich osláv výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie.

S úctou sme všetci zastali pri mieste posledného odpočinku sv. Cyrila. Pri okružnej jazde po Ríme sme si pozreli známe Koloseum, Baziliku sv. Pavla za hradbami, Forum Romanum, Fontánu di Trevi a ďalšie pamiatky a zaujímavosti Ríma. Na konci tejto okružnej jazdy zastali naše autobusy na veľkolepom námestí pred Bazilikou sv. Petra. S nadšením sme vystúpili a fotografovaniu nebolo konca kraja. V tom sa medzi nami rozšírila správa, že nám poskytne mimoriadnu audienciu nástupca svätého Petra v Ríme – rímsky pápež Svätý Otec Pavol VI. Správu privítali všetci účastníci s rozochvením a potešením. Stihli sme sa ešte v Bazilike sv. Petra pokloniť centru kresťanského ducha. Modlitby boli zrejme individuálne. Určite však každý z nás prosil Boha, aby sa náš národ

dočkal opäť slobody – osobnej i spoločenskej, morálnej i duchovnej nápravy u nás doma. Prešlo síce ďalších krutých 20 rokov a 8 mesiacov, ale svetlo slobody predsa len vyšlo po 17. novembri 1989 a veríme, že natrvalo.

Treba spomenúť, že celá akcia sa uskutočnila za výraznej spolupráce s Ústavom sv. Cyrila a Metoda v Ríme, s ktorým sme už pred cestou a príchodom do Ríma nadviazali kontakt, ako aj s cirkevnými kruhmi u nás doma.

Komunistický aparát za spolupráce s ŠtB vyvinul po tejto akcii obrovské úsilie, aby odhalil organizátorov a pozadie tejto akcie. Ku cti všetkých účastníkov slúži, že napriek individuálnemu „spracovávaní“ mnohých jednotlivcov sa im to nepodarilo. Nakoniec sa ideologické oddelenie vtedajšieho KV KSS rozhodlo frontálne potrestať všetkých pracovne vyššie postavených účastníkov tohto zájazdu. Viacero riaditeľov škôl, inšpektorov, metodikov a učiteľov bolo postupne odvolaných z funkcií a následne postupne prepustených. Ako oficiálny dôvod sa uviedlo, ako bolo vtedy zvykom, všeličo, resp. hocičo iné. Všetci však vedeli, za čo sú potrestaní. Medzi nimi boli príslušníci rôznych vierovyznaní: evanjelici, katolíci, židia i ľudia bez vyznania. Ale všetci sa v tomto vystúpení prihlásili ku kresťanskej cyrilometodskej tradícii slovenského národa. Možno povedať, že ekumenizmus u nás vtedy slávil svoje prvé víťazstvo práve prostredníctvom slovenského učiteľstva. ■

Krízové stredisko = 24 hodín denne s deťmi

Spracovala: Viera Antalíková FMA | Foto: archív KS Dominika

Niekedy v rokoch 2004 – 2006 sa v Rožňave začala meniť situácia. Sestrám saleziánkam, ktoré učili na školách, sa znižovali pracovné úväzky, komunita nemala z čoho žiť. Začali hľadať možnosti, ako sa skutočne zamestnať v našej výchovnej charizme a odpovedať pritom na potreby regiónu. Zvažovali detský domov rodinného typu, profesionálne rodičovstvo, krízové stredisko... Museli prekonať úskalia legislatívy. Dnes tak nájdeme v centre Rožňavy krízové stredisko Dominika. Sestry saleziánky nám toto stredisko predstavujú.

O začiatkoch

Vzhľadom na to, že sme neboli profesionálne pripravené a nemali sme ani dostatočnú prax na túto prácu, ktorú požadoval zákon, ponúkla nám na začiatku pomoc organizácia Úsmev ako dar s pobočkou v Košiciach. V rokoch 2010 až 2013 sme fungovali ako detašované pracovisko ich Krízového strediska Dorka. Zároveň sme si dopĺňali svoje vzdelanie v odbore sociálnej práce a získavali sme potrebnú prax. Naše Krízové stredisko Dominika získalo potrebnú akreditáciu na tri roky 19. septembra 2012. Vtedy sme teda vznikli. Od 1. januára 2013 sme začali fungovať ako zariadenie, ktorého zriaďovateľom je Inštitút dcér Márie Pomocnice. V septembri 2015 nám bola predĺžená akreditácia na ďalších päť rokov.

Konkrétne... telo, duša, duch

Stredisko ponúka desať miest pre deti od 0 do 18 rokov, ktoré sa nachádzajú v krízovej životnej situácii alebo je u nich vážne ohrozený psychický, fyzický či sociálny vývin. Aktuálne sme plní, máme desať detí vo veku 1 – 16 rokov. Deti u nás bývajú, majú postarané o stravovanie, zabezpečujeme im aj veci osobnej potreby. Ale účel je oveľa širší: ponúkame služby

Každé dieťa je veľký dar, ktorý nám dáva Boh na nejaký čas.

sociálnej práce, odbornú diagnostiku, pomoc na zvládnutie krízy, špeciálne sociálne poradenstvo, pomoc pri príprave do školy, liečebno-výchovnú či psychologickú starostlivosť. Ponúkame tiež pomoc týraným deťom, obetiam domáceho či sexuálneho zneužívania alebo výchovne zanedbaným deťom. A ešte viac, nejde nám len o vonkajšiu starostlivosť, ale o celkový rozvoj dieťaťa aj po duchovnej stránke, pričom rešpektujeme ich vierovyznanie. Mnohé deti u nás prijali sviatosť, starší chlapci chodili miništrovať... Iní sa naučili chodiť, rozprávať, čítať a písať, variť a samostatne sa o seba starať. Veľmi úzko spolupracujeme s rôznymi úradmi a inštitúciami, ako sú škola, lekári, súdy, polícia, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, pôvodná rodina.

Odkiaľ a prečo prídu deti do krízového strediska

Do nášho strediska Dominika sú deti pridelené na základe rozhodnutia príslušného okresného súdu na návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (oddelenie

sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately), a to v rámci celého Košického samosprávneho kraja. Deti, čo boli doteraz u nás, pochádzali z Michaloviec, Spišskej Novej Vsi, Gelnice, Košíc, Rožňavy... a boli to často deti, ktorým súd nariadil výchovné opatrenie na šesť mesiacov. Dôvody? Zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, drobná trestná činnosť, užívanie omamných látok... V poslednom období sú k nám umiestňované deti z rodín, kde bola zanedbávaná ich výchova alebo kde je ťažká životná situácia, prípadne je ohrozené zdravie alebo život dieťaťa.

„Dnes a zajtra“

V krízovom stredisku pracujeme veľmi rady. Z piatich sestier v komunite sme dve plne zamestnané pre stredisko. Je to síce náročná služba, ale veľmi obohacujúca. Stredisko sa nachádza v Rožňave a veru je to jediné zariadenie v Rožňavskom okrese svojho druhu. Keď tu nebolo, úrad musel umiestňovať deti v iných okresoch a rodičia ich mali problém navštevovať.

V tomto roku by sme veľmi radi navštívili niektoré deti, ktoré u nás v minulosti boli a teraz sú znovu vo svojich rodinách, v náhradných rodinách alebo v detských domovoch. A chceli by sme aj upraviť naše priestory, aby boli efektívnejšie využité. Rozmýšľame tiež nad stretnutím bývalých obyvateľov krízového strediska.

Nonstop pre deti

Každý prežitý deň bez úrazu a cho-

roby je pre nás nesmiernym zážitkom Božej ochrany a starostlivosti, veď každé dieťa je veľký dar, ktorý nám dáva Boh na nejaký čas, a je na nás, ako s jeho milosťou spolupracujeme pre dobro tohto dieťaťa. Prežívame s deťmi ťažkosti odlúčenia od rodiny, nároky školy, nezáujem rodičov, prechod do detského domova, ale aj radosť, výlety, pobyty mimo strediska, rôzne aktivity. Jednoducho, žijeme s deťmi 24 hodín denne. ■

Milosrdenstvo je neha

Autor: Bruno Ferrero – Anna Peiretti | Foto: ANS

Neha nie je niečo sladké a lepkavé, nie je to sladkastá jemnosť. Zahŕňa všetky existujúce jazyky okrem tých verbálnych: jazyk pohľadu, pocitu, vône, fyzickej blízkosti, dychu, chvenia. Je všetkými „jazykmi pozornosti“: je jazykom počúvania, úsmevu, vzájomnosti, spoločného rastu.

Neha je ako kyslík

Človek má dva druhy potrieb: materiálne a duchovné. Materiálne potreby sú najjednoduchšie na uspokojenie: jedlo, oddych, prístrešie pred nepriazňou počasia, oblečenie, atď. Duchovné

a emocionálne potreby sú rovnako dôležité. Ak nie sú uspokojené, môžu mať smrteľné účinky. Práve tak ako hlad, chýbajúce prístrešie či nemožnosť uhasiť smäd.

„Každodenne,“ píše Leo Buscaglia, „je každý z nás príliš zanepoždnený, aby

počúval ostatných, aby sa sústredil a počúval veci, ktoré sa týkajú druhých, aj keď ide o jeho príbuzných. Toto ja definujem ako syndróm neviditeľného človeka. Človek, ktorý je s nami každý deň, pri stole, v obývačke, v posteli. Uvedomujeme si jeho fyzickú prítom-

nosť, ale ju nevidíme. Povedali by sme, že ju odmietame vidieť. Neha je ako kyslík. Je prítomná všade, v semienku, v kvete, v slnku každého z nás. Je absolútne potrebná k životu. Môže sa zrodiť pri každom stretnutí, v každom vzťahu. Dostávať nehu znamená cítiť sa poznaný a prijatý ako vzácne, výnimočné bytie. Videl som, ako sa jedna stará pani narovнала, telo sa stalo ľahším, ignorovala svoje choroby a spokojne sa smiala, keď ju jej syn vzal do náručia, aby ju zdvihol k najvyššej polici kredenca, kde bola marmeláda. Položil ju na zem a ona v rukách držala pohár čučoriedkového džemu z predchádzajúceho roka.

Žije mimo akéhokoľvek obmedzenia, nie je vpísaná do žiadneho vzťahu, ktorý sa zakladá na moci, pretože je predovšetkým odovzdaním sa a ponukou. Neha je všetko, čo by sa objavilo v ôsmy deň stvorenia, len keby... ľudstvo vyvinulo ešte trochu úsilia. Každý ľudský vzťah je výzva. Milióny mužov a žien túžia po hlbokej láske a nevedia ju nájsť. Väčšina z nich po-

Neha je predovšetkým absolútne zadarmo.

zná pocit vnútornej samoty. Pýtajú sa, prečo sa cítia sami. Prečo pretrváva stará úzkosť? Rameno matky, teplá dlaň priateľa môžu dodať potrebnú odvalu k znášaniu samoty. Aké sú teda dynamiky nehy?

Pozorné prijímanie lásky

Zvláštnosť našej doby spočíva v tom, že väčšina ľudí venuje takmer celý svoj čas materiálnym potrebám (až sa topí v prílišnom nadbytku všetkého), ale zabúda na duchovné a emocionálne potreby (potom sa uchýľuje k neprirodeným prostriedkom útechy). Človek potrebuje, aby si ho všimli, aby ho počúvali, brali na vedomie, aby bol objektom nehy, aby bol sexuálne uspo-

kojený. Láska si všíma a poznáva tieto potreby. Prijímať nehu znamená cítiť sa poznaný a prijatý ako vzácne výnimočné bytie.

Učiť sa prijímať

Prvým krokom je učiť sa prijímať. Prijímať druhých s láskou znamená vzdať sa niektorých negatívnych vlastností, ako je potreba mať vždy pravdu, chcieť byť vo všetkom prvý, pociťovať potrebu vlastniť a manipulovať druhých. Keď berieme do úvahy vlastné správanie, bolo by dobré opýtať sa: „Keby som mal žiť sám so sebou, chcel by som byť pri mne? Prijímať znamená meniť svoje správanie takým spôsobom, aby som sa stal skutočne láskavým. Neha potrebuje čas a priestor.

Vymýšľať nové formy vzťahov

Istá mladá žena rozprávala, že jedného jarného večera išla sama na prechádzku do mesta. Vstúpila do baru a proti svojim zvykom požiadala, aby mohla sedieť pri stole, pri ktorom už niekto sedel. Ten človek jej povedal: „Nie je Štedrý večer a predsa, akým darom ste pre mňa!“ Žena spomínala: „Rozprávali sme sa spolu viac ako päť hodín. Už nikdy som toho človeka nevidela, ale aký krásny večer som prežila...“

Je jeden zvláštny rozpor našej doby, ktorá sa volá „komunikačná“, a to nedostatok tej najjednoduchšej a najpotrebnejšej formy ľudských kontaktov: konverzácie.

Čím viac ľudí nás obklopuje, tým viac sa cítime sami. Obrátiť sa na neznámeho je niečo, čo sa nerobí... Dokonca aj úsmev môže byť posudzovaný s podozrením: „Čo tým úsmevom myslíš?“

Prejaviť nehu

Jeden muž rozprával svojim priateľom o mimoriadnom dare, ktorý dostal od svojej ženy v pondelok ráno: „Odpre- vádzala ma až po nástupište, aby sa so

mnou rozlúčila. A krátko po odchode vlaku som ju zazrel sedieť oproti mne. „Vo rozrušení,“ riekla mi, „som ti zabudla povedať, aký si pre mňa dôležitý, a potrebujem dosť času, až do nasledujúcej stanice, aby som ti to povedala.“

Žena hovorila sklúčeným hlasom: „Je desať rokov, ako mi zomrel otec a stále cítim výčitku, že som mu nikdy nepovedala: Mám ťa rada.“

Keď včelár zbiera med z úľov svojich včiel, pohybuje sa opatrne, takmer nežne, aby nevzbudil hnev včiel, ktoré by ho mohli doštípať. Nekoje do úľa, pretože namiesto medu by dostal bolestivé bodnutia. Ale koľko ľudí „kope do úľa“ kritizovaním, odsudzovaním, unáhlenými závermi. Neha znamená pamätať na oslavy narodenín a menín. Neha znamená vymeniť si darčeky.

Láskavosť a zodpovednosť

Dnes je aj neha znevážená. Mnohí ju chápu ako prostriedok na získanie nadvlády nad druhým. Nežnosť miluje zrelé plody, nie tie nezrelé: má zmysel čakať. Z toho neha nemá nikdy strach. Pretože aj keď sa to môže zdať paradoxom, radosť z nehy sa rodí vždy a iba v obete. ■

NEHA JE MATKA

Hovoril mi, že som milá.

Moja mama mi hovorila, že smrdím chémiou.

On mi hovoril: „Utečme spolu.“

Moja mama mi hovorila: „Uprac si izbu!“

On mi hovoril: „Navždy budeš mojou priateľkou.“

Moja mama mi hovorila: „Polož ten telefón!“

Potom on náhle zmizol.

A vtedy mi moja mama, ktorá voňala po teplom mlieku, povedala, že som pekná.

Marcel Horniak

Autor: Zlatko Kubanovič SDB | Foto: archív SDB

Jedna z pozoruhodných osobností, ktorú si starší slovenskí saleziáni vysoko vážili, je aj Marcel Horniak, človek nespochybniteľnej morálnej autority, spoločenský, zodpovedný, pedagogicky, duchovne a kultúrne angažovaný. Práve kvôli jeho duchovnej a kultúrnej angažovanosti mu niektorí starší saleziáni dokonca dali prezývku „kultúrny aktivista“.

„Kultúrny aktivista“ bola pravdepodobne narážka na jeho publikačnú činnosť a osobitne na knižné štúdium, ktoré bolo písané skôr populárnym než akademickým štýlom. V tomto útlom knižnom diele s názvom Životné pra-

Táto štúdia vyšla knižne v roku 1946 v Košiciach v Dominikánskej edícii Veritas. V predhovore dominikán Dr. I. Müller veľmi výstižne vystihol širší kontext premýšľania dona Horniaka: „Niektoré dielo môže byť ume-

mene krásneho písomníctva si ako predmet svojho štúdia vybral verejne známe osobnosti, ktoré brilantne ovládali umenie krásneho slova, ale zároveň neboli schopné viesť ľudí správnym smerom a tým morálne deformovali – podľa ponímania dona Horniaka – hlavne mládež, ktorá ešte nie je taká vyzretá, aby zaujala správny kritický postoj. Nejde teda o literárne dielo v bežnom slova zmysle, ale skôr o dešifrovanie osobnosti a svetonázorového postoja niektorých autorov.

lecky krásne, hoci predstavuje zlo, ako píše svätý Tomáš Akvinský: „Nejaký obraz sa nenazýva krásny, ak dokonale znázorňuje vec, čo aj škaredú.“ Z tohto stanoviska podáva M. Horniak v tejto knižke rozbor diel spisovateľov, s ktorými naša študujúca mládež prichádza častejšie do styku. Don Horniak patrí k našim najlepším znalcom duše mládeže, s ktorou je v najužšom styku, pozná aj mentalitu našich vychovávateľov a dokonale pozná naše súčasné pomery; preto môže po-

Mladý klerik Marcel Horniak

vedať otvorené slovenské slovo na adresu mládeže aj jej vodcov. Horniakova kritika ide na koreň veci. Presne rozlišuje subjektívne a objektívne prvky v diele, v historicko-psychologickom svete váži ich umeleckú a mravne výchovnú hodnotu, a tak umožňuje utvoriť si správny úsudok o spisovateľovi aj o jeho diele. Pravda, v knihe je reč o dielach vedcov a vôbec spisovateľov u nás najznámejších.“

Marcel Horniak sa narodil ešte v Rakúsko-Uhorsku 17. januára 1903 v obci Horné Krškany, ktoré sa stali v roku 1961 súčasťou Nitry. Pochádzal z roľníckej rodiny. Otec sa volal Jozef, matka Terézia, rodená Halák. Štátnu ľudovú školu absolvoval v rodnej obci, štyri triedy gymnaziálnych štúdií navštevoval v Nitre v rokoch 1913 – 1917. V roku 1920, keďže túžil stať sa kňazom a oslovil ho don Bosco, prihlásil sa do saleziánskeho ašpirantátu v Taliansku. Noviciát si urobil v rokoch 1921 – 1922 v mes-tečku Genzano, ktoré sa nachádza pri Ríme. Z rúk prvého saleziánskeho kardinála Giovanniho Cagliera prijal obliečku. Pedagogickú prax absolvoval v Genzane (1922 – 1923), v Ancone (1923 – 1924) a v saleziánskom dome Sacro Cuore v Ríme (1924 – 1925), pričom súbežne súkromne študoval filozofiu. Teologické štúdiá potom absolvoval v Turíne v medzinárodnom saleziánskom teologickom študentáte

Rodní bratia Horniakovci, obaja saleziáni, vľavo Ernest, vpravo Marcel

Crocetta v rokoch 1925 – 1929. V Turíne bol aj 8. júla 1929 vysvätený za kňaza.

Po kňazskej vysviacke sa vrátil na Slovensko, kde medzitým prišli saleziáni (v roku 1924 do Šaštína). Bol poslaný práve do tohto prvého domu v Šaštíne (1929 – 1932). Najprv ho poverili úlohou ekonóma saleziánskeho gymnázia a kláštora (1929 – 1931) a následne úlohou administrátora farnosti Sedembolestnej Panny Márie (1931 – 1932). Z tejto jeho šaštínskej činnosti by som zvlášť spomenul jeho podiel ako ekonóma na elektrifikácii kláštora v roku 1929. Z jeho administratívnej činnosti by som zasa zvlášť vyzdvihol jeho aktívnu účasť pri šírení mariánskeho kultu medzi veriacimi a jeho zásluhu na renovovaní a pozlátení osemdesiatpäťcentimetrovej sochy Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Socha, zhotovená z hrubého dreva, sa pôvodne nachádzala v trojhrannej kaplnke, ktorá stojí vedľa baziliky. Po postavení terajšej baziliky s kláštrom bola socha 5. augusta 1762 slávnostne prenesená do presbytéria na hlavný oltár.

Následne don Horniak pôsobil vo Svätom Beňadiku (1932 – 1933), v Bra-

tislave na Miletičovej (1933 – 1934), bol tiež školským radcom na Morave vo Fryštáku (1934 – 1935). Potom sa ako direktor a administrátor vrátil na jeden rok do Svätého Beňadika (1935 – 1936) a znovu bol poslaný do Bratislavy na Miletičovu (1936 – 1946). Napokon sa stal špirituálom na Saleziánskej teologickej Vysokej škole vo Svätom Kríži nad Hronom (1946 – 1950). Keď vznikla samostatná slovenská saleziánska provincia v rokoch 1939 – 1942, bol aj radcom provinciála Jozefa Bokora.

Kňaz Marcel Horniak so spolupratmi koadjútormi – hudobná kapela vo Svätom (Hronskom) Beňadiku

V roku 1950 po násilnej likvidácii Saleziánskej spoločnosti bol internovaný na viacerých miestach: v Šaštíne, v Podolínci, v Oseku u Duchovca v severných Čechách a v Králikoch. Pre zhoršujúce sa zdravotné ťažkosti ho v roku 1955 poslali na invalidný dôchodok do Charitného domova, najprv do Beckova a potom do Pezinka, kde aj zomrel 21. októbra 1989 vo veku 86 rokov, po 67 rokoch rehoľných sľubov a 60 rokoch kňazstva. Saleziánom sa stal aj jeho mladší brat Ernest Horniak (1907 – 1979), ktorý počas komunizmu dostal dvanásť rokov väzenia.

Don Marcel Horniak bol – ako som už spomenul – aj literárne činný a prispieval do viacerých časopisov. Zvlášť by som spomenul jeho články do časopisu Smer, v ktorých jasne vidieť jeho schopnosť analyzovať, vyhodnocovať a robiť logické uzávery, ale aj dávať orientáciu v kontexte doby. Istý čas bol aj redaktorom časopisu Don Bosco (od novembra 1932 do konca roka 1934). Čo sa týka jeho kňazskej služby, zvlášť by som vyzdvihol jeho prínos pre duchovný rozvoj Rehole bosých karmelitánov. V roku 1934 totiž dostal od generálneho predstaveného bosých karmelitánov splnomocnenie na udeľovanie duchovných privilégií vlastných tomuto rádu. ■

Saleziáni spolupracovníci pomáhajú misiám odborne aj cez MMS

Spracovala: Hela Gúberová FMA | Foto: archív Misijný tím

Saleziáni spolupracovníci na Slovensku majú aj svoje misijné projekty. Jedným je saleziánsky Misijný tím, druhým Misijné modlitbové spoločenstvo (MMS). O týchto aktivitách hovoria členovia Misijného tímu saleziánov spolupracovníkov z Bratislavy Pavol Rehák, Marta Pospíšilová a Mária Majerníková.

Misijný tím s misionárom saleziánom Pavlom Michalkom (druhý zľava)

Paľo Rehák – O čo teda ide

V roku 2009 vznikol na podnet saleziánskeho misionára dona Daniela Pravdu Misijný tím.

Pozostával z misijných dobrovoľníkov a z niekoľkých saleziánov spolupracovníkov. Zámerom tímu bolo a doteraz je šíriť myšlienku misií, hlavne saleziánskych,

Pozvanie je aj pre tých, ktorí by chceli byť užitoční a nemajú veľa možností, prípadne majú ťažkosti, zdravotné problémy a podobne.

a to najmä v rámci Združenia saleziánov spolupracovníkov na Slovensku. Vznikol plán aktivít: informovať o dianí v misiách, kontaktovať slovenských saleziánov misionárov vo svete, stretávať sa s misionármi pri ich návšteve Slovenska, ale aj reagovať na ich potreby, prinášať misijné témy medzi saleziánov spolupracovníkov.

Mária Majerníková – O veľkom stretnutí v Poprade

V roku 2013 v apríli sme sa stretli z celého Slovenska v Poprade, kde nás bolo okolo dvadsať zo šestnástich stredísk spolupracovníkov. Dozvedeli sme sa a spoznali sme, že na Slovensku je veľa obetavých ľudí, ktorí robia množstvo dobrých vecí pre misie. Spolu sme sa snažili pomenovať základné pojmy misijnej myšlienky, popísať a určiť možné misijné aktivity v strediskách saleziánov spolupracovníkov.

Paľo Rehák – Vznikol veľký tím a rozdelili sme si úlohy

V Poprade sme sa dohodli, že týmto stretnutím vzniká vlastne celoslovenský Misijný tím. Konkrétne predstavenia sme si rozdelili na dve etapy: najbližšie obdobie – do jedného roka a do budúcnosti – na dlhšie obdobie. Do roka chceme vytvoriť zoznam odborníkov z radov spolupracovníkov, na ktorých sa môžu misionári obrátiť v prípade potreby odborných prác.

Marta Pospíšilová – Spolupracovníci si adoptujú misie

Naše strediská saleziánov spolupracovníkov si chcú adoptovať misie. Zostavila som zoznam jednotlivých misií slovenských saleziánov a saleziánok na Slovensku i vo svete a kto si ich adoptuje. Zoznam stále aktualizujem, posielam ho našim sympatizantom zo stredísk, aby boli informovaní o aktuálnom dianí. Snažíme sa medializovať tento projekt a povzbudiť jednotlivé strediská k adopcii a tiež zosobniť kontakt

s misionármi, ktorých majú strediská adoptované. Myslím, že táto myšlienka sa veľmi pekne ujala.

A ešte raz Marta Pospíšilová – Novinka: Modlitbové spoločenstvo

V Poprade v roku 2013 vznikla aj myšlienka založiť modlitbové spoločenstvo, ktoré by spoločne podporovalo misijné hnutie. Nazvali sme ho SMS – slovná hračka s podobným názvom mobilnej správy – Saleziánske modlitbové spoločenstvo. Neskôr sme to zmenili na MMS – Misijné modlitbové spoločenstvo. Tam sme si dohodli jednoduchý program, aby sa mohol ktokoľvek pripojiť, ak bude mať záujem.

1. *Modlitba Litánií k Duchu Svätému za misionárov,*
2. *desiatok svätého ruženca na úmysel misií,*
3. *obetovať svoje ťažkosti a problémy za misie.*

Všetci misionári, ktorí boli informovaní o tejto iniciatíve, nám prisľúbili pravidelnú modlitbu a obetovanie svätých omší za všetkých zapojených modlitebníkov. Dohodli sme sa na najbližšie obdobie, že sa budeme za to modliť. Medzitým, ako sme sa modlili, pomaly sa realizovali naše predsavzatia.

Paľo Reháč – Aj saleziáni spolupracovníci sú na misiách

Zrealizovala sa mimoriadna akcia našich spolupracovníkov z východného Slovenska. Zorganizovali opravu kúrenia v misii Aldan na Sibíri. Nákup súčiastok kúrenia a ich zaslanie kontajnerom na Sibír, následne tam skupina majstrov osobne vycestovala a opravu zrealizovala na mieste. Okrem toho viacerí mladí aj starší boli v Aldane už dvakrát pomôcť s prípravou dreva na zimu.

Ďalšia dlhodobějšía iniciatíva v našom pláne bola a začala sa realizovať – osobná účasť spolupracovníkov na misijnom diele. Pavol a Mária Jarkovskí, saleziáni spolupracovníci z Popradu, sú prvý manželský pár, ktorý sa spoločne zapojili svojou osobnou účasťou do práce misie na Sibíri.

Aj v tomto roku 2016 sme sa stretli v Poprade, informovali sme o iniciatívach nášho Misijného tímu, zverejnili sme a predstavili aj Misijné modlitbové spoločenstvo (MMS). Pozvali sme k modlitbe všetkých, ktorých táto myšlienka osloví. Pozvanie platí aj pre tých, ktorí by chceli byť užitoční a nemajú veľa možností, prípadne majú ťažkosti, zdravotné problémy a podobne. To všetko ich predurčuje k plnohodnotnému modlitbovému

apoštolátu, ktorý akoby držal ochranný štít nad všetkými, čo aktívne pracujú v misiách.

Kontaktná e-mailová adresa pre otázky a podnety na Misijný tím: misie@as-cslovakia.sk ■

Za ktoré misie sa modlia:

- Albánsko – Tirana**
- Angola**
- Argentína**
- Austrália**
- Azerbajdžan – Baku**
- Ekvádor**
- Francúzsko – Landser**
- Gabon**
- Izrael – Jeruzalem**
- Kamerun – Yaoundé**
- Madagaskar**
- Maďarsko**
- Nemecko**
- Nitra – Orechov dvor**
- Paraguaj**
- Rusko – Aldan**
- Rusko – Jakutsk**
- Rusko – Moskva**
- Šamorín**
- Švajčiarsko**
- Ukrajina – Ľvov**
- USA**
- Veľká Británia – Londýn**

Misijný tím so saleziánom misionárom Danielom Pravdom (stojaci za stolom)

Stretnúť Boha v meste

Autor: B.V. | Foto: ANS

Je slnečná sobota, osem hodín ráno v mojej krajine v Brazílii. Všade je ešte ticho a pod zámienkou, že si idem kúpiť chlieb, kráčam pomaly v snahe modliť sa za život, ktorý sa rodí v tajomstve tejto situácie chudoby a opustenosti ľudí mojej obytnej štvrte.

Slnečné lúče prenikajú cez štrbiny v dreve chudobných domov, ktoré skrývajú tisícky bolestných príbehov. Ako idem okolo, zdravím staré ženy, ktoré sedia pred dverami svojich domov, hľadajú pred sebou v očakávaní niečoho, čo by zmenilo ťaživú monotónnosť ich života; zakývajú deťom, ktoré sa hrajú na improvizovanom futbalovom ihrisku s vyfúčanou loptou a strieľajú do imaginárnej bránky. Môj prvý pocit je hnev a bezmocnosť: tieto ženy, tieto deti, táto krajina si nezaslúži trochu spravodlivosti, viac možností pre budovanie dôstojnej budúcnosti? Prečo sa bohatstvá rozdeľujú nerovnomerne alebo, lepšie povedané, prečo si človek zatvára srdce pred potrebou brata? Prečo sa tí, čo majú v rukách moc, nechajú skorumpovať na ujmu tých najslabších? Tisícky „prečo“ mi zaplňujú vnútro a upadám do pokušenia pýtať sa aj Boha prečo, prečo? Medzitým vchádzam do pekárne. Miestne rádio vysiela denné správy: „Deti z jednej školy nazbierali papier, aby peniaze za

svojej pekárni má jedáleň pre deti, čo sa túľajú po sídlisku aj v čase nepohody. Deti, ktorých matkou je ulica a otcom opustenosť. Deti, ktoré ani nevedia, kto ich splodil. Deti, ktoré strácajú svoju nevinnosť v momente, keď otvoria oči, a prichádzajú na svet, ktorý ich od tohto momentu navždy vysunie na okraj. Deti, ktoré nemajú životný plán, za ktorý by bojovali, pretože každý deň sa presviedčajú, že ich život bude veľmi krátky a... napokon, pre koho a prečo žiť?

„Pane, Boh všetkých, Otec dobroty a milosrdenstva, ďakujem ti za pani Irmu, ktorá má oči, aby videla, a odvahu konať; ďakujem za deti a mladých, ktorí majú srdce otvorené a citlivé na utrpenie; ďakujem za matky, ktoré prijímajú ďalšie deti. Daj mi, Pane, silu dona Bosca zmeniť spoločnosť, zbav ma strachu byť nepohodlným prorokom a zasadiť sa za vec. Ďakujem za túto živú Cirkev, ktorá ťa dokáže spoznať v tvári toho, kto trpí, a sprítomňuje sa činnou láskou.“ Keď som prišla domov, urobila som si kávu a znovu som si uvedomila svoju realitu. Stretám seba samu – „dobrovoľníčku dona

... tri slová, ktoré predstavujú plán mojich dní. Tri slová, ktoré vysvetľujú spôsob mojej prítomnosti vo svete a v Cirkvi a zjednocujú ma s Ježišom...

Bosca“ – a toto označenie sú tri slová, ktoré definujú moje všetko. Tri slová, ktoré označujú moju cestu, zhrňajú dôvod, zmysel môjho života; tri slová, ktoré predstavujú plán mojich dní. Tri slová, ktoré vysvetľujú spôsob mojej prítomnosti vo svete a v Cirkvi a zjednocujú ma s Ježišom – jedinou Láskou, jediným Pánom.

A potom sa stretám s donom Boscom... a v ňom je teológia spojená so skutočnosťou v jednoduchosti konkrétnej lásky, v sedliackej múdrosti. Je to život, ktorý vysvetľuje tajomstvo vteleného Boha-Lásky, aby sme dali konečný zmysel pomínutelnosti tohto sveta; sú to ruky ochotné podporovať, posväcovať, darovať opustenie; sú to nohy, ktoré neúnavne vychádzajú z domu a hľadajú; sú to široké ramená na prijatie všetkých; je to obrovská viera, ktorá nestráca dôveru; je to tvorivá intuícia, ktorá vie predchádzať; je to chudobné srdce, ktoré ďakuje a chváli Boha; je to priamočiary život, cez ktorý presvitá nevyčerpatelný zdroj.

A tak sa tento kútik môjho domu premenil na dielňu, kde začínam miesiť cesto pre môj chlieb, pre srdce mojej modlitby. ■

jeho predaj mohli poslať deťom, ktoré sú hospitalizované v pediatrickej nemocnici... Misijná skupina vo farnosti organizuje kampaň solidarity na zakúpenie vakcín pre najmenších... Skupina mladých dobrovoľníkov ide hľadať iných mladých, ktorí nechodia do školy... Skupina matiek sa organizuje kvôli vareniu v komunitnom centre.“

Na spiatocnej ceste domov som neodolala chuti jesť teplý chlieb, ktorý si nesiem v ruke: chlieb potu, lásky, solidarity, zhotovený námahou pani Irmy, ktorá pozná trpkú chuť opustenosti, a preto pri

Majme pevnú istotu, že to ona urobila všetko

Autor: zo slov hlavného predstaveného saleziánov A. F. Artimeho ■ Foto: Wikimedia

Drahí moji,

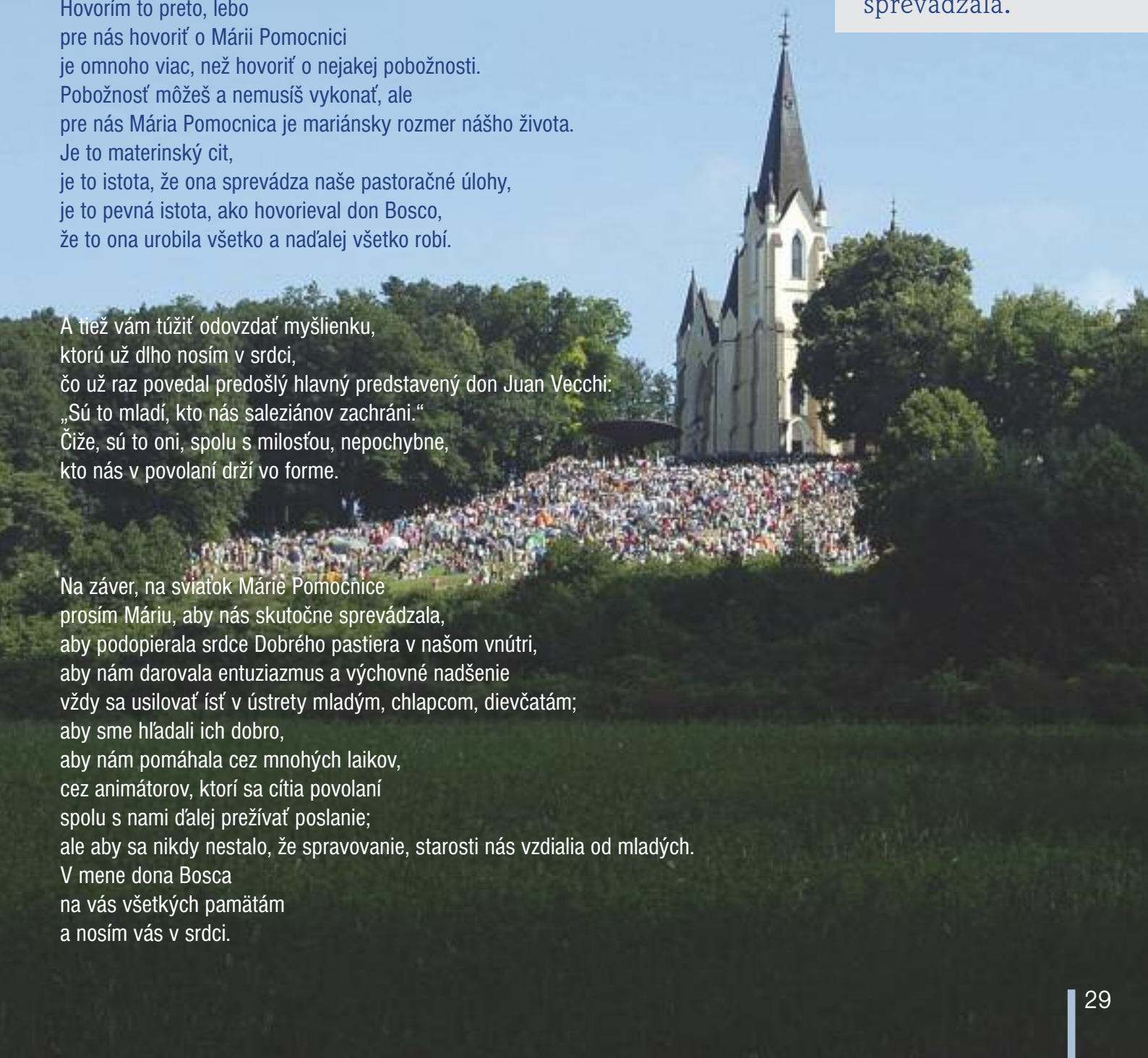
chcem vás pozvať k prehĺbeniu mariánskej dimenzie v našom živote, lebo je to niečo, čo sa skutočne dotýka nášho srdca a nášho spôsobu výchovy mladých vo svete.

Hovorím to preto, lebo pre nás hovoriť o Márii Pomocnici je omnoho viac, než hovoriť o nejakej pobožnosti. Pobožnosť môžeš a nemusíš vykonať, ale pre nás Mária Pomocnica je mariánsky rozmer nášho života. Je to materinský cit, je to istota, že ona sprevádza naše pastoračné úlohy, je to pevná istota, ako hovorieval don Bosco, že to ona urobila všetko a naďalej všetko robí.

A tiež vám túžim odovzdať myšlienku, ktorú už dlho nosím v srdci, čo už raz povedal predošlý hlavný predstavený don Juan Vecchi: „Sú to mladí, kto nás saleziánov zachráni.“ Čiže, sú to oni, spolu s milosťou, nepochybne, kto nás v povolání drží vo forme.

Na záver, na sviatok Márie Pomocnice prosím Máriu, aby nás skutočne sprevádzala, aby podopierala srdce Dobrého pastiera v našom vnútri, aby nám darovala entuziazmus a výchovné nadšenie vždy sa usilovať ísť v ústrety mladým, chlapcom, dievčatám; aby sme hľadali ich dobro, aby nám pomáhala cez mnohých laikov, cez animátorov, ktorí sa cítia povolání spolu s nami ďalej prežívať poslanie; ale aby sa nikdy nestalo, že spravovanie, starosti nás vzdialia od mladých. V mene dona Bosca na vás všetkých pamätám a nosím vás v srdci.

Prosím Pannu Máriu, aby nás skutočne sprevádzala.

Príďte k nemu a nemajte strach!

V svätom Roku milosrdenstva sa Svetové dni mládeže konajú v Krakove a stanú sa skutočným jubileom mladých na celosvetovej úrovni. Nie je to po prvý raz, čo svetové stretnutie mladých prebieha počas svätého roka. V skutočnosti práve počas Svätého roka vykúpenia (1983/1984) svätý Ján Pavol II. po prvý raz zvolal mladých ľudí z celého sveta, aby sa stretli na Kvetnú nedeľu.

Z posolstva Svätého Otca Františka k 31. svetovému dňu mládeže 2016

„Krakov, mesto svätého Jána Pavla II. a svätej Faustíny Kowalskej, nás očakáva s otvorenou náručou a otvoreným srdcom. Verím, že k rozhodnutiu sláviť jubileum mladých práve tam, kde žili títo dvaja veľkí apoštoli milosrdenstva dnešnej doby, nás viedla Božia prozreteľnosť. Ján Pavol II. intuitívne tušil, že toto je čas milosrdenstva.

Najdrahší mladí priatelia, milosrdný Ježiš, ako je spodobený na obraze uctievanom Božím ľuďom v jemu zverenej svätyni v Krakove, vás očakáva. Dôveruje vám a počíta s vami. Chce povedať toľko dôležitých vecí každému a každej z vás... Nemajte strach pozrieť sa mu do očí plných nekonečnej lásky k vám a dovoľte mu, aby vás dostihol jeho milosrdný pohľad, pripravený odpustiť vám každý hriech; pohľad, schopný zmeňiť váš život a uzdraviť zranenia vašej duše; pohľad, ktorý utíši najhlbší smäd prebývajúcí vo vašich mladých srdciach: smäd po láske, pokoji, radosti a opravdivom šťastí. Príďte k nemu a nemajte strach! Príďte, aby ste mu z hĺbky srdca povedali: „Ježiš, dôverujem ti.“ Dovoľte mu dotknúť sa vás svojím bezhraničným milosrdenstvom, aby ste sa prostredníctvom skutkov, slov a modlitby aj vy stali apoštolmi milosrdenstva v našom svete, zranenom egoizmom, nenávisťou a hlbokým zúfalstvom.

Neste plameň Kristovej milosrdnej lásky – o ktorej hovoril svätý Ján Pavol II. – do prostredia vášho každodenného života, do všetkých kútov zeme. V tomto poslaní vás sprevádzam svojím želaním všetkého dobrého i svojimi modlitbami a na poslednom úseku cesty duchovnej prípravy na nastávajúce SDM v Krakove vás zverujem Panne Márii, Matke milosrdenstva, a zo srdca vás žehnám.“

Slová pre život od Svätého Otca Františka

O jednote

Pastiera nájdeme tam, kde sa stratila ovca. Kým pátra po stratenej ovci, pobáda tých deväťdesiatdeväť, aby sa podieľali na zjednotení stáda. A potom nielen ovca, ktorú vzal na plecica, ale celé stádo bude nasledovať pastiera až do jeho domu, aby oslavovali s „priateľmi a susedmi“.

O svedectve

Je dobré prosiť Ducha Svätého, nech príde do nášho srdca, aby sme vydali svedectvo o Ježišovi. Povedať mu: Pane, nech sa nevzdialim od Ježiša. Nauč ma to, čomu učil Ježiš. Daj mi pamätať na to, čo hovoril a konal Ježiš, a pomôž mi tiež vydávať svedectvo o týchto veciach.

O radosti

Niet kresťana bez radosti! „Ale, otče, ja som videl mnohých takých!“ „Nie sú kresťanmi! Niečo im chýba!“ Občiansky preukaz kresťana je radosť, radosť evanjelia, radosť byť vyvolený Ježišom, zachránený Ježišom, obnovený Ježišom, radosť tej nádeje, že Ježiš nás očakáva, radosť, ktorá sa – aj v krížoch a v utrpení tohto života – prejavuje inakším spôsobom: pokojom v istote, že Ježiš nás sprevádza, že je s nami.

Zdroj: sk.radiovaticana.va

Ján Malženický * 6. 1. 1927 – † 29. 5. 2016

Spracovala: mk | Foto: archív SDB

V nedeľu 29. mája 2016 odovzdal svoj život Pánovi vzácny salezián kňaz Ján Malženický. Mal 89 rokov, z toho 69 rokov bol rehoľníkom saleziánom a 58 rokov prežil ako kňaz.

Ján Malženický sa narodil 6. januára 1927 v Hodoch pri Galante. Ako 15-ročný prišiel k saleziánom do Šaštína na gymnázium, neskôr si urobil zdravotnícku nadvstavbu. Po roku noviciátu vo Svätom Beňadiku zložil 9. augusta 1947 prvé rehoľné sľuby. Ako mladý rehoľník sa v roku

Ako tajný kňaz pracoval v civilných zamestnaniach, od roku 1954 v Bratislave ako laborant vo Výskumnom ústave onkológie, neskôr ako vychovávateľ v Detstvom domove v Mošovciach, kde sa venoval výchove osirelých kórejských detí, ďalej v Oblastnom ústave hygieny i v Psychiatrickej liečebni vo Veľkých Levároch. Po roku 1968 vychovával učňov v Okresnom stavebnom podniku vo Zvolene. Napokon v roku 1969 nastúpil ako kaplán do Šaštína a po roku ako správca farnosti Veľké Kostoľany. No režim ho znovu poslal do zamestnania. V Technických službách vo Vysokých Tatrách pracoval s Rómami. V roku 1977 dostal naspäť štátny súhlas pre kňazskú službu. Tri roky bol v Púchove a potom ako farár v Motešiciach.

V roku 1990 vrátili saleziánom kláštor aj s Bazilikou v Šaštíne a don Malženický dostal úlohu farára. Zorganizoval početné

práce na oprave zničenej fasády i poškodenej strechy, tiež obnovu vnútra baziliky. Po štyroch rokoch bol preložený do rodných Hodov, kde sa stal správcom verejnej kaplnky, duchovným správcom sestier a zodpovedným za starších a chorých spolubratov saleziánov až do 31. júla 2001. Aj v pokročilom veku zostal v Hodoch a veľmi rád vypomáhal v pastorácii v nemocnici. Posledné dva mesiace života boli pre neho výstupom na „kalváriu“ s krížom jeho choroby.

So zosnulým sa v Hodoch prišli rozlúčiť traja biskupi, asi päťdesiat kňazov a niekoľko sto veriacich. Vyzdvihnuté boli jeho kňazské a saleziánske vlastnosti: veľká láska k dušiam, túžba po ich spáse, modlitba, ruženec ako liek i zbraň, ochota hneď ísť poslúžiť k chorým, ale aj prístup k mladým. Don Malženický je podľa vlastného prania pochovaný v rodných Hodoch. ■

**Veľká láska k dušiam
a túžba po ich spáse,
modlitba, ruženec ako
liek i zbraň, permanentná
ochota hneď ísť poslúžiť
ako kňaz k chorým.**

1950 po barbarskej noci dostal aj on do sústredovacieho tábora v Podolínci, neskôr na nútené práce a preškoľovanie na priehradu mládeže pri Púchove. Potom bol tri roky na pomocných technických prácach v Čechách. Doživotné rehoľné sľuby ako salezián už skladal tajne 16. augusta 1954 a 24. novembra 1957 ho tajný biskup Ján Chryzostom Korec vysvätil za kňaza.

